

ЖІНОЧИЙ СВІТ

WOMAN'S WORLD

Publications Mail Agreement #40010226 Registration #8142

ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2004
OCTOBER-DECEMBER 2004

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік видання 55
Жовтень - Грудень 2004
число 18

Видає
Організація Українок Канади
ім. Ольги Басараб
Редакційна колегія

Адреса:
"WOMAN'S WORLD"
145 Evans Avenue
Toronto, Ontario M8Z 5X8
Canada

Тел.: (416) 960-3424
Факс (416) 925-2786

Річна передплата в Канаді - \$20.00
В США - \$20.00
В Англії - 15 ф. стерл.
Всіх інших країнах:
канадських - \$35.00
американських - \$25.00

WOMAN'S WORLD

Volume 55
October - December 2004
No. 18

Published by the
Ukrainian Women's Organization
of Canada
Editorial Board

Correspondence and subscriptions
should be addressed to:
"WOMAN'S WORLD"
145 Evans Avenue
Toronto, Ontario M8Z 5X8
Canada
Tel.: (416) 960-3424
Fax (416) 925-2786

Yearly subscription in Canada - \$20.00
U.S.A. - (Amer.) \$20.00
Great Britain - L 15 sterling
All other countries:
Canadian funds - \$35.00
American funds - \$25.00

ЗМІСТ

- 1 Віра Сидоренко
XXXIV Крайова Конференція ОУК
- 6 Ірина Ващук
Шляхами Організації Українок Канади
- 7 Листопадове свято
Марія Ухач-Рудко
Галичино, моя Батьківщино!
- 8 Салют незабутній Олені Степанів!
- 9 Платоніда Іванівна Щуровська-Росиневич
- 10 Париж — убивство Симона Петлюри
- 12 Ірина Солтис
Торгівля людським тілом
- 15 XXII Конгрес Українців Канади
- 16 Оксана Соколик
Орисі Матешук — 75
- 17 Ярослава Плав'юк
Дещо про українські жіночі організації в Україні
- 18 Ірина Вжесневська
Незламні у своїй вірі
- 19 С. Килимник
Калина
- 20 Панько Незабудько
Найздоровіше — не їсти
Іван Здравовань
Хвороба молодих кар'єристів
- 21 Yevhenia Yaroshynska
- 22 Yevhenia Yaroshynska
The marriage contract
- 24 Volodymyr T. Zyla
Lysheha's verse generates more questions than it answers
- 25 Genevieve Gorski
The Compassion Of Nikolai
- 26 A film production to expose the global sex trade
- 27 Гаврило Гордієнко
Картопля
- 28 Приписи
- 29 Оголошення
- 30 У пам'ять рідних і близьких
- 31 Режлями

Фотографія на обкладинці Володимира Свіжовича

Редакція може не поділяти поглядів автора.
Рукописи не повертаються й не рецензуються.
При використанні наших публікацій посилання на "Жіночий Світ"
обов'язкове.
Редакція не відповідає за зміст платних оголошень і залишає за собою право
виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

Published quarterly

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through
the Publication Assistance Program, toward our mailing cost.

PAP Registration #8142

Agreement #40010226

International Standard Serial Number ISSN 0513-9856

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК 55

ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ

Ч. 18 (608)

XXXIV Конференція Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб 17 - 18 вересня 2004 року

Новообрана Крайова Управа Організації Українок Канади ім. О. Басараб
Перший ряд зліва направо: Г. Кричфалушій, А. Прибила, Н. Бундза-Іваницька (голова Крайової Управи),
і. Вашук. Другий ряд зліва направо: В. Горovenko, В. Сидоренко, В. Михайлишин. Третій ряд зліва направо:
У. Стек, Є. Шелестинська, Л. Панько, Г. Мазуренко, Г. Цірка

XXXIV Конференція Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб

17 - 18 вересня 2004 року

Знову проминуло три швидкоплинних роки. І знову зустрілися делегатки і гості на конференції, але вперше у прекрасній залі нової домівки УНО (145 Evans Ave., Toronto).

У центрі залі гарно оздоблений українськими рушниками чудовий портрет нашої патронки, незабутньої Ольги Басараб. Завдяки старанням членок комітету з підготовки Конференції нова заля зі смаком прикрашена квітами пишнobarвної осені. З правої сторони – виставка стародавніх українських жіночих прикрас, дійсно прекрасних герданів.

Цвітуть українські вишиванки, і цвітуть в усмішках обличчя наших делегаток та гостей. Раді зустрічам з близькими нам за духом, метою та сподіваннями членкам ОУК – нашим посестрам, які приїхали на Конференцію з усіх куточків Канади.

Найбільша урочиста точка на відкритті Конференції – це внесення організаційних прапорів. Під час цієї церемонії не одній із нас защемить на серці, нахлине тривожно-радісне почуття гордості, радості за свою організацію, усвідомлення того, що в кожній із нас живе почуття великого слова – патріотизм.

Після молитви “Боже великий, єдиний...” делегатки та гості однохвилинною мовчанкою вшанували пам’ять нашої патронки – незабутньої Ольги Басараб, 80-ліття героїчної смерті якої відзначали у березні цього року, а також вшанували світлу пам’ять наших піонерок – засновниць ОУК, а са-

Під час роботи Конференції

ме Лікерію Чвалюк, Галину Вишньовську, Анну Курилів, Єлисавету Даниляк та Калину Мигаль.

Для офіційного відкриття XXXIV Крайової Конференції ведуча програми Віра Сидоренко запросила голову Крайової Управи ОУК Ірину Вашук. У своєму вступному слові Ірина Вашук сердечно привітала голів і представників крайових і місцевих українських організацій, а зокрема делегаток ОУК і делегатів УНО та БО, а також висловила щирі слова подяки головам українських жіночих організацій за теплі і дружні стосунки. “Організаційна діяльність – це співпраця, це – спільна мета нас, українців у діяспорі... – наголосила Ірина Вашук, – в цьому наша сила”.

***Дай, Боже, нам своєї віри,
Що ми народ будем і єсть!
Хай недругів лихі сокири
Пощербляться об нашу честь.
Дай, щоб було усе згадати
і усвідомити, що є,
Дай мучиться і дай страждати,
І вистраждать таки своє.***

(В. Крищенко)

Далі ведуча програмою подала інформацію про діяльність організації за пройдену каденцію. Праця була організована за такими ділянками:

Харитативна – це всестороння допомога хворим, бідним, інвалідам та в’язням визвольних змагань, школам, бібліотекам, національній пресі. Організацією допомоги

займається фонд Українського Золотого Хреста, який активно діє від 1939 року. Стипендійний фонд св. п. Стефанії Савчук надає допомогу студентам в Україні і в Канаді.

Наша організація надає велику допомогу (висилка пачок, книг, грошей) поодиноким потребуючим людям та спорідненим організаціям в Україні. Ця програма координувана Світовою Радою Суспільної Служби.

Важливою є культурно-освітня ділянка. Її завдання – зберегти національну ідентичність, культуру обрядів та традиції, а насамперед – рідну мову. Цю працю організовано за допомогою матеріалів, надісланих Крайовою Управою, – обіжників, доповідей, та проведенням імпрез і святкових вечорів.

А Рідна Школа при Філії УНО Торонто-Захід навчає української мови, літератури понад 80 студентів. Директором цієї школи є членка Відділу ОУК Торонто-Захід п. Ирина Кравець. Ця талановита молода жінка (з новоприбулих), вчителька

французької мови, завдяки своїм організаторським здібностям і невтомній праці підняла школу на високий рівень.

Рідна Школа здобула добрий відгук і популярність серед українського населення.

Видавнича ділянка. Важливе значення у житті нашої організації має журнал “Жіночий Світ”.

“Жіночий Світ” – це дзеркало ідей і праці Організації Українок Канади.

Завдяки зусиллям голови Ірини Вашук журнал вдалося зберегти. Труднощі, пов’язані з видавництвом журналу, позаду.

Основну працю з оформлення цього прекрасного видання виконує наша Леся Панько, допомагає їй Лариса Гринда, до Редакційної колегії належать Ярослав Зорич і Ганна Мазуренко.

За пройдену каденцію КУ спонсорувала книгу Юрія Хорунжого під назвою “Шляхетні Українки”. Ця книга – про видатних українських жінок за часів Української Народної

Оксана Пікуш

Республіки. Видання знайшло дуже позитивний відгук у читачів та рецензентів.

Організаційна ділянка – це праця контактів і розбудови організації.

Референтура зв’язків. ОУК є членом СФУЖО, СКУ, Національної Жіночої Ради Канади, є членом Суспільної Служби Українців Канади, є членом УНО Канади, Комітету Українок Канади та членом організації “Канадці за Музей Геноциду”. Маємо дружні зв’язки з організаціями:

1. Золотий Хрест Америки.
2. Всеукраїнське Жіноче Товариство ім. Олени Теліги (Україна).
3. Жіноче Товариство ім. Ольги Басараб у Львові.
4. Інформаційний центр Українських Жіночих Організацій при Києво-Могилянській Академії.
5. Українська Православна Церква Київського Патріархату в Україні.

Марія Рипан з герданами

Організація Українок Канади приєднала у свої ряди найбільше число новоприбулих жінок з України, Польщі тощо.

Завдання ОУК завжди актуальні і вимагають дальших спільних зусиль.

Ведуча привітала почесних гостей: голову СФУЖО М. Шкамбару, президента Дирекції УНО Р. Костюка, голову Світової Ради Суспільної Служби О. Даниляк, голову Комітету Українок Канади Х. Болюбаш, голову Суспільної Служби Канади Б. Іванусів, голову Філії УНО Торонто Ярослава Ковалю, гостя П. Дорожинського – редактора журналу “Самостійна Україна” та голову Київської ОУН.

А далі ведуча представила і привітала почесних голів КУ ОУК: Я. Зорич, Л. Чайковську, С. Проців; М. Дунець – почесну членку і піонерку організації шановну Марію Яремко.

Після цього з промовами і привітаннями виступили члени та голови братніх організацій і гості Конференції. Усі вони висловили підтримку ОУК, подякували за співпрацю та побажали великих успіхів у подальшій праці для добра української громади в Канаді і для України.

Ведуча прочитала привіти, надіслані на адресу XXXIV КК ОУК: від Ліги Українок Канади – голова Христина Бідяк, від управи і членства Суспільної Служби Українців Канади – голова Маруся Барщик, від головної Управи Української Стрілецької Громади в Канаді – голова В. Сукнацький та телефонограму від голови районної ради міста Новоархангельська Івана Олександрова, а також від Громадської організації жінок, жінок-інвалідів за відродження Українських традицій Союзу жінок України, що носить назву “Анастасія”, – голова Алла Бабич.

На запрошення КУ на вечорі виступила солістка Оксана Пікуш – мила, молоденька членка ОУК і

В. Сидоренко вручає подарунок і квіти колишній голові КУ ОУК І. Ващук

студентка університету у Віндзорі. А також делегатки та гості оглянули виставку герданів (стародавніх українських жіночих прикрас), майстерно виконаних Галею Ониськів та Марією Рипан, та провели приємний час у спілкуванні на прийнятті, яке приготували членки відділів Торонто–Місто та Торонто–Захід.

Наступного дня Крайова Конференція продовжила свою роботу.

Було заслухано звіт голови КУ ОУК ім. Ольги Басараб Ірини Ващук.

Голова КУ відзначила успішну працю відділів за останні три роки, подякувала всім членкам та головам відділів за їхню жертвенну працю та самопосвяту, перелічила всі заходи, в яких брала участь вона та інші членки Крайової Управи, а також підкреслила важливість допомоги убогим людям в Україні і розповіла про величезну допомогу, яку надає КУ ОУК спорідненій

організації – Суспільній Службі в місті Новоархангельську в Україні.

Ірина Ващук підкреслила також важливість видання журналу “Жіночий Світ” і подякувала особисто Лесі Панько, яка з душею ставиться до своєї роботи.

На закінчення голова закликала всіх членок організації до подальшої, сумлінної співпраці, взаєморозуміння, любови для добра і розвитку як нашої організації, так і усіх українських організацій в діаспорі.

Після цього було заслухано звіти голів відділів ОУК. Всі вони розповіли про працю, яка була проведена у відділах за пройдений час, та поділилися своїми планами на майбутнє.

Особливої уваги заслугове цікавий звіт голови Відділу ОУК Торонто-Захід Валентини Горovenko. Вона коротко описала діяльність Відділу і детальніше зупинилась на важливості допомоги потребуючим в Україні (пересилка пачок вживаного

одягу, грошей, ліків, інвалідських візочків). Всього вислано за цей період понад 400 пачок. Особиста подяка за це членці Відділу Лесі Ліщишин.

Вечір Валерія Марченка, проведений Відділом у пам'ять молодого журналіста, національно свідомої людини, яку кагебісти знищили тільки за те, що він говорив, любив і стояв на сторожі рідної мови та рідного слова. За професійне проведення цього вечора голова особисто подякувала Ірині Кравець – культосвітній референтці Відділу.

Відділ Торонто-Захід може похвалитися чисельністю нових членок не тільки з новоприбулих з України, а і з давно проживаючих у Канаді жінок. Це говорить про правильне ставлення членок і голови, про вирозумілість та можливу допомогу, яку вони надають новим членкам.

Під час Конференції були обрані такі комісії: харитативно-допомога, контрольна-допомога, видавнича, організаційно-планувальна, культурно-освітня, резолюційна.

Після сумлінної праці були заслухані і проdiscутовані звіти усіх комісій ОУК та схвалені Резолюції XXXIV Крайової Конференції ОУК, обрана Крайова Управа.

Новообрана голова КУ ОУК Наталка Бундза-Іваницька у своїй промові подякувала присутнім за виявлене довір'я і завірила, що докладе всіх зусиль і старань для подальшої розбудови і добра організації.

На закінчення пролунав славень "Ще не вмерла Україна", і нова голова від імени КУ подякувала всім делегаткам за добру співпрацю на XXXIV Конференції та запросила всіх на святковий обід.

В. Сидоренко

Новообрана Крайова Управа Організації Українок Канади ім. О. Басараб

Голова – Наталка Бундза-Іваницька, Торонто;
колишня голова – Ірина Ващук, Торонто-Захід;
заступниця голови Східної Канади – Ярослава Максимків, Монреаль;
заступниця голови Західної Канади – Люба Бойко-Белл, Едмонтон;
заступниця голови – Габрієла Кричфалушій, Торонто-Захід;
заступниця голови – Віра Сидоренко, Торонто-Захід.

Протокольна секретарка – Валентина Горovenко, Торонто-Захід;
кореспонденційна україномовна секретарка – Ванда Михайлишин, Торонто-Захід;
англомовна секретарка – Ганя Цірка, Торонто.

Скарбничка – Уляна Стек, Торонто.

Члени Управи: Ганна Мазуренко, Торонто, Броня Мокрій, Торонто.

Контрольна комісія: Ганна Музуренко, Торонто, Анна Прибула, Гамільтон.

Культурно-освітня референтура: Віра Стороняк, Торонто, Євгенія Шелестинська, Торонто.

Голова Золотого Хреста і Стипендійного фонду ім. Стефанії Савчук – Павлина Загребельна, Торонто.

Пресова і видавнича референтура – Ірина Ващук, Торонто-Захід.

Промова новообраної голови КУ ОУК Наталки Бундзи-Іваницької

Ви наділили мене особливою відповідальністю – бути головою Крайової Управи ОУК. Це велика честь для мене, і я складаю Вам мою щирю подяку за цей вибір і за це довір'я до моїх організаційних спроможностей не тільки кермувати • далі нашою організацією, але також її побільшити численно і скріпити організаційно.

Приймаючи цей пост в ОУК, я бажаю бути тільки однією з перших, спільно працювати для оновлення і зміцнення нашої організації.

Будучи добрими канадцами, не забуваймо і про Україну, плекаймо багату нашу українську культуру, вдома, в родині, у громаді, залишаймо поза нами різні непорозуміння чи амбіції і ставаймо однією великою, шанованою всією громадою родиною, якій ім'я – Організація Українок Канади.

Щастя нам Боже. А Всевишній, будь нам ласкавий і у всьому допомагай.

Слава Україні! Слава Канаді!

Шляхами Організації Українок Канади

Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб була заснована на канадській землі у ранньому ХХ столітті, в 1930 р. ідейними, енергійними, а головню патріотичними молодими українками. Смолоскип організаційної духовости ми успадкували від наших попередниць, лояльних членок ОУК. Мета і завдання засновниць Організації були ці самі, що і сьогодні, а саме:

1. Організаційно з'єднувати українок Канади для громадської діяльності на користь українського суспільства.

2. Зберігати українську ідентичність, плакаючи рідну мову, культуру, традицію. Відзначати українські національні події, вшановувати українських героїв.

3. Влаштувати доповіді, реферати, дискусійні панелі, скликати конференції і з'їзди.

4. Видавати часописи, журнали, книжки та засновувати бібліотеки.

5. Організувати дитячі світлички-садочки, допомагати у веденні Рідних Шкіл і доросту УНО, дитячих виховно-відпочинкових таборів, дбати про виховання молодого покоління в українсько-національній духовості й культурі.

6. Допомагати Україні в демократичному, економічному і суспільному розвитку.

7. Збирати фінанси для Фонду Золотого Хреста при КУ ОУК та з нього давати поміч потребуючим згідно з Правильником ОУК.

8. Співпрацювати з жіночими культурними, суспільними і політичними організаціями в Канаді, Україні і на світовому форумі, діяльність яких є корисною для українського суспільства.

Минули десятки літ організаційної жертвенної праці і в той же час з волі Всевишнього відійшли від нас сотні найкращих національно свідомих, відданих, ідейних і жертвенних членкинь ОУК. Насувалось питання: чи зможемо ми, молодше покоління, продовжувати працю наших бабунь і матерів?

Із свого досвіду можу безумовно ствердити, що так, але тільки тоді, коли кожна українка, яка проявляє зацікавлення і бажання до організаційної праці, зробить рішення і стане членкою ОУК, плакає глибоко в серці любов до України і матиме в собі невгасиме натхнення до добровільної і безкорисної праці на добро її, на добро української спільноти в Канаді і українського народу. Оцінюючи працю наших попередниць, їхні осяги і надбання, стаємо перед фактом, що потрібно нам розуміти і додержуватись обов'язків нашого статуту. Крайова Управа ОУК потенційно поширила зв'язки

з Україною і посилала допомогову акцію з осередками ССУ, українськими сиротинцями, садочками, інституційними для неповносправних дітей, людьми, позбавленими слуху, багатодітними родинами, каліками і т. д. Окрім харитативної діяльності, відділи ведуть культурно-освітню

Ірина Ващук

працю на високому рівні: ряд цікавих звітів, імпрез, показів моди, стипендійні вечори для здібних студентів українського походження, мистецькі виставки, виставки писанок і народньої вишивки, авторські вечори на сцені та інше.

Організація пишається своїм популярним органом журналом "Жіночий Світ", на сторінках якого знайдете цікаві статті, розповіді про діяльність наших відділів та інших організацій, а також практичні поради.

Щоб забезпечити існування і діяльність Організації, треба подбати про постійний приплив нового членства і у цій ділянці ОУК виправдала себе достатньо. У майбутньому ця справа буде залежити від нас самих.

Поодинокі відділи приділяють особливу увагу найновішій імміграції з України, Польщі і інших держав почерез товариські зустрічі, нав'язують дружні контакти і приєднують жінок до нашої організації.

Від вересня відкриваємо свіжу сторінку трирічної каденції Крайової Управи ОУК, під час якої, відзначатимемо 75 років безперервної, жертвенної і відданої праці на благо ОУК, добра української громади в Канаді і добра України.

Бажаю новообраній Управі творчих задумів, поглиблення організаційної діяльності, поширення членства, плідної праці і високих осягів.

Хай Всевишній допомагає нам. Щастя нам Боже!

Ірина Ващук

Листопадове свято

Свято Листопадового Зриву, роковини проголошення української державности на західніх українських землях, що були досі під Австро-Угорщиною.

Вранці 1 листопада 1918 року Українська Національна Рада у Львові, створена на своїх установчих зборах 18 жовтня 1918 року, перебрала владу. У Львові замаяв гордо український блакитно-жовтий прапор. Головою Української Національної Ради став д-р Євген Петрушевич. В українському державному будівництві взяли участь усі діючі тоді українські політичні партії Галичини й Буковини. В Галичині співдіяло в українській державній праці і наше греко-католицьке духовенство зі своїм єпископатом під проводом Митрополита Андрея Шептицького.

Українська Національна Рада у Львові створила 9 листопада 1918 року уряд під проводом д-ра Костя Левицького, який складався із представників усіх тодішніх українських партій, як Уряд Західньої Української Народньої Республіки (ЗУНР). Політичний стан речей у Києві тоді не був з'ясований, а тому перед злукою всіх українських земель в одну Соборну Державу треба було виконати ще підготовчу працю. Національна Рада дала в тому напрямі доручення своєму урядові, який уже 1 грудня 1918 року уклав у Хвастові попередню угоду з Директорією Української Народньої Республіки.

Українська Національна Рада, що перебувала тоді вже у Станиславові, законом 3 січня 1919 року проголосила злуку Західньо-Української Народньої Республіки з Українською Народньою Республікою, уряд якої перебував у Києві. Об'єднання всіх українських земель в єдину Українську Соборну Державу було проголошене Трудовим Конгресом у Києві окремим урочистим пактом 22 січня 1919 року.

Проти змагань українців за власну державу в Галичині виступили із зброєю в руках поляки у Львові, а незабаром і вся Польща. Геройська боротьба Української Галицької Армії з великими силами польського наїзника тривала понад 8 місяців і закінчилася ворожою окупацією Галичини. Українська Галицька Армія відступила за Збруч, де разом із Наддніпрянською Армією пішла походом проти большевиків. Наприкінці серпня 1919 року обидві армії звільнили від ворога столицю України — Київ.

Святування дня Листопадового Зриву має всеукраїнське значення. Воно виявляє волю всього українського народу до спільного всім національного ідеалу — створення Української Соборної Держави, що має охоплювати всі українські землі: для української національної традиції Львів не менш дорогий, ніж Київ. Наддніпрянський національно-державний зрив у Києві в 1917-1918 рр. відбувся при співучасті галичан — Січових Стрільців Є. Коновальця; на оборону Львова в 1918 р. поспішали козацькі наддніпрянські курені полковника Долуда, і в 1938 р. на захист Хусту Карпатської України з'їжджалася молодь з усіх частин української землі. Листопадовий Зрив — це лише один етап у поході всієї української нації до державної й національної незалежності у спільній для усіх українців Соборній Державі.

Марія Ухач–Рудко

Галичино, моя Батьківщино!

Часом у сні мені ввижається,
Що я знову в Галичині,
Що пісню радісно співаю
На Галицькій святій землі.
Дуби подільські аж до неба,
Карпатські гори мов до хмар,
Шумлять Полісся ліси сірі,
Бойківські пісні плетуть чар.
Я мрію про Високий замок,
Що князь Данило збудував,
Про Осьмомисла розум славний
Що людей у світі дивував.
Каменяра я голос чую,
Що від Бескиду в небо б'є,
Народе славний і хоробрий!
Франко між нами завжди є.
І згадую Стефаника Василя,
Китицю плету із квіток.
У Чорногорі у Карпатах
Федьковичу плету вінок.
І Маркіяна я згадую,
Веснівка його ожива,
Буря й вітри не зламали її,
Чарівна й свіжа, мов весна!
Я чую голоси повстанців,
Що життя клали без жалю
І гордо сміло умирали
За Галицьку рідну землю.
І Волинь серце відкриває,
І дружню руку подає.
Галичино, ти добре знаєш:
У наших грудях серце б'є.
Підляшшя, Люблинь, Холм і
Лемки
Голосно кличуть в даліні:
“Галичино, чи чуєш, люба,
Ми всі є посестри Твої!”
Галичино, Ти моя Батьківщино,
Ти Мати, Батько в мені,
Немає кращої у світі,
Дорожчої мені землі!
І як мені уже прийдеться
Ввійти у райські ворота,
У Бога буду я благати,
Щоб раєм мені була
Галицька Земля!

Салют незабутній Олені Степанів!

Там то приступом до бою
Ішла Степанівна,
І не найдеться в Європі
Дівчина їй рівна.

Іде сміло, в руках зброя,
Гарна, як лілея:
“Ідіть вперед, стрільці мої,
На вас вся надія!

Ідім сміло в бій завзятий —
Це ж рідна земляця,
Перед нами — ось дивіться,
Як москаль валиться!..”

Пішли в поле на багнети,
Маківку зайняли,
Полягло їх там сто сорок,
Свого доконали.

Впало ворогів там много,
Цілий світ дивуєсь,
Що незнаний йому нарід
Москаля тратує.

Стає сміло в ряди війська,
Іде на границі.
І боронить там завзято
Рідної землиці.

Іде бодро через поля
І через руйни,
Прикрашує історію
Неньки-України.

І сталася на тім світі
Велика новина,
Що в бій ідуть з тяжким крісом
Козак і дівчина.

Олена Степанів

Визвольні змагання Українських Січових Стрільців – це героїчна боротьба за незалежність України. У цій боротьбі вагоме місце належить жінкам Жіночої чоти, комендантом якої була легендарна Олена Степанів, родом із села Вишнівчик Перемишлянського повіту, Галичина, дочка священика. Олена Степанів – старшина української армії, громадська діячка, за фахом – педагог. Олена Степанів як студентка Львівського університету з Легіоном УСС була учасницею боїв за Маківку, за хоробрість у боях іменована хорунжим Української Галицької Армії. Після бою на Маківці Олена з групою Січових Стрільців дістала наказ вирушити з Болехова на становище до Лисович. Там Олена враз із великою групою потрапила в московський полон і перебула два

роки в Ташкенті. Під час обміну полоненими в 1917 р. Олена виїхала через Петербург, Фінляндію, Швецію і Німеччину до свого стрілецького коша, що стояв тоді біля Стрия. У 1918 р. брала активну участь у підготовці до листопадових подій. У листопаді 1919 р. через Румунію і Угорщину переїхала до Відня, де закінчила університет і 1921 р. написала докторську працю на тему: “Розподіл і розвиток суспільства в Старій Русі до половини XVIII століття”. У львівських гімназіях Олена Степанів була викладачем історії та географії, а з 1945 р. працювала на становищі доцента Львівського Університету. Поруч з професійними заняттями Олена займалася різними ділянками громадської діяльності, також залишила ряд писаних праць, як

ось: “Напередодні важливих подій”, довідник “Кооперативи здоров’я”, монографію “Сучасний Львів” та інші. Від 1949 р. до 1956 р. відбула заслання у советському таборі у Мордовії. Повернулася в Україну із знищеним здоров’ям, і в липні 1963 року погасло її лицарське життя. Відійшла легендарна героїня Визвольних змагань на Вічну Ватру, жінка-старшина Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії, незрівнянний ентузіаст педагогічної праці. Низько похилімо голову перед світлою пам’яттю незабутньої Олени Степанів!

Платоніда Іванівна Щуровська-Росиневич

Платоніда Щуровська народилася 7 квітня 1908 р. у сім'ї священника в селі Ворбіївка, на Київщині. Платоніда відзначалася музичними здібностями, її батько був талановитим диригентом. По закінченні середньої освіти навчалася в Київській консерваторії. Музичні студії закінчила з відзнакою у Празі. Ще студенткою диригувала відомими хоровими ансамблями. За ініціативою головного отамана Петлюри була призначена на становище диригента Олександра Кошиця для Української Республіканської Капелі. Платоніда навчала всі хорові партитури та хорові партії і керування хором передавала Олександрові Кошицю перед виступом на сцені. Славетна Капеля Кошиця була кожночасно підготовлена в нюансах до концертів. Це була мистецька праця Платоніди. По виїзді

Платоніда Щуровська-Росиневич

Капелі за океан Щуровська залишилася у Празі. Згодом жаліла, що не виїхала разом з членами Капелі. У Празі не було їй легко жити, тут зазнала репресій і матеріальних нестач. У Празі працювала викладачем у Празькій Державній Консерваторії, в Українському Інституті ім. М. Драгоманова, а також увесь час керувала українськими хорами, світськими й церковними. У 1967 р. українці у Празі відзначили 75-ліття Платоніди ювілейним концертом. Платоніда Щуровська також працювала як диригент у Карпатській Україні.

20 листопада 1973 р. зупинилося серце цієї винятково обдарованої українки, яка присвятила своє життя навчанню української пісні.

24 листопада українці Чехії прощали Платоніду квітами й промовами. Відійшла навіки у Божі простори жінка високої культури, прекрасний диригент, любитель, знавець хорового мистецтва. Вічна і славна їй пам'ять!

Подав на основі листування і архівних матеріалів Євген Курдидик

З листів до Редакції

Я вже давненько є читачкою "Жіночого Світу" (в недавньому минулому кореспонденткою). Зараз мені треба рахувати кожен цент, бо сеньйорської нагороди не вистачає на люксуси. "Жіночий Світ" №17 за 2004 р. вельми зворушливий. Вже сама обкладинка, фотографія красуні, її вишивана сорочка, вдале сполучення кольорів природи запрошують заглянути на кожну сторінку журналу.

Треба ознайомити молодших жінок, а старшим (бо нема старих!) пригадати, відтворити в пам'яті наших надзвичайних жінок – Н. Марченко, М. Заньковоцьку, С. Крушельницьку і т. п.

"The Lili Diary" написаний талановито, з домішкою гумору, то ж мої щирі тратуляції пластунці Богдані з Монреалю, що, за її словами, створила "dedicated efforts to a higher cause" – це діти Чорнобиля.

Радісно і гордовито вкладаю чек на \$25.00 на відновлення "Жіночого Світу", який для мене не тільки люксус, але й хліб насущний.

**З повагою Катря Гуцал,
Міннесота, США**

Yevshan Catalog of Ukrainian

MUSIC - BOOKS - VIDEOS - SOFTWARE - GIFTS - SERVICES AND MUCH MORE

Yevshan Corporation

PO Box 325, Beaconsfield, QC H9W 5T8

www.yevshan.com

“...“Петлюру”, коли ходить не про особу, не так легко знищити, як думають росіяни, і спинити природній розвиток національної свідомости провокаційними заходами федерації ледве чи пощастить росіянам”.

Симон Петлюра

Париж – убивство Симона Петлюри

Перебування С. Петлюри в Парижі – на перехресті політичних доріг світу – збільшило його можливості як ідейного лідера української визвольної боротьби. Біля Державного Центру УНР почали гуртуватися найактивніші, найсвідоміші сили української еміграції. С. Петлюра залишався лідером Української Держави в екзилі.

Більшовики побачили небезпеку в самому існуванні Петлюри. Особливо їх непокоїла активність українського центру в Парижі, який дедалі більше консолідував еміграційні державницькі сили навколо журналу “Тризуб”.

Серед ворожих до української справи сил поняття “Петлюра”, “петлюрівщина”, “петлюрівець” стали синонімами, що ними окреслювався незалежницький рух. Більшовицьке керівництво закономірно сприймало С. Петлюру як свого першочергового ворога.

Аналіза матеріалів, друківаних у “Тризубі”, показує, що Москва

мала повну і постійну інформацію з Парижу. У березні 1926 р. голова уряду УРСР Влас Чубар у Харкові – тогочасній столиці України – в промові на з’їзді комсомолу говорив: “Ви не уявляєте собі, товариші, що поруч з радянським урядом робітників і селян є за кордоном ще другий “уряд” УНР Симона Петлюри – “уряд” без території, без людей. Але цей “уряд” готується за допомогою Чемберлена знову спробувати зруйнувати наше будівництво, пошкодити трудящому людові йти мирним шляхом до соціалізму. Щоб остаточно знищити цю небезпеку, ми мусимо не тільки покласти надію на червону дипломатію та її переговори, але й стежити за тим, щоб у нас тут не було прихильників нової боротьби з нами, прихильників спілки з буржуазією”. На промову Чубаря С. Петлюра відповів статтею “Ловці душ”, яка була надрукована у “Тризубі” 18 квітня. Виокремлюючи тези виступу, що спрямовані на “знищення позицій уряду УНР”,

Петлюра вважав, що промова Чубаря “зайвий раз доказує велике позитивне як політично-національне, так і ідеологічне значення діяльності української еміграції...”

Невдовзі, 16 квітня 1926 р., В. Чубар, уже в Москві і на цей раз вже не перед хлопчиками комсомольського віку, а перед “Верховним органом СРСР”, – на сесії ВЦВК СРСР продовжив гострі нападки на Петлюру і “петлюрівщину”. В. Чубар, зокрема, говорив: “Навіть після того, як совітська влада змінилася на Україні, еміграція (українська) не заспокоїлась. До цього часу в Парижі існує і живе “український народний уряд” на чолі з Петлюрою. Ми зовсім не певні в тому, що ті, кому це корисно, не використають цього уряду для завдань, направлених проти Радянського Союзу”. Зважаючи на існуючу тогочасну радянську систему, чи можна ще сумніватися, що виступи тодішнього лідера Радянської України стали

сигналом чи прямою вказівкою до дій для репресивної машини ГПУ. Цілком імовірно, що, можливо, Чубар просто озвучив уже існуючий сценарій ГПУ.

Зв'язок убивства з промовами Чубаря був зазначений іще в газеті "Соціал-демократ" від 28 травня 1926 р., що виходила у Празі, де у статті "Симон Васильович Петлюра" О. Безпалко писав: "У Харкові, в Москві теперішній начальник більшовицького правительства в Україні вказував на ті небезпеки, які загрожують більшовизмові з боку української активної еміграції, серед якої Петлюра, з огляду на свою минулість, займав особливе становище. І ось думка про помсту прокинулася у виконавця замаху через 7 років після описаних подій і на третій рік після переїзду Петлюри до Парижу".

Більшовицька преса не випускала з поля зору ім'я С. Петлюри, постійно тавруючи його. У статті "Ловці душ" сам Петлюра висловився так: "Добрим тоном" для більшовицької преси вважалось опоганювати не тільки осіб і проводирів еміграції, але й ідеї останньої. Політична, ідейна і моральна "безвартість" української еміграції описувалась при кожній нагоді. Казенні пера не жаліли ні чорних фарб, ні огидливих вигадок, щоб підкопати довір'я до неї широких кругів українського населення і прищепити йому застереження і навіть ненависть до тих, кого воно уважало за проводирів, ідеологів і виразників своїх інтересів".

С. Петлюра усвідомлював усю небезпеку свого становища: "Українська політична еміграція — це сіль в оці сучасним червоним окупантам України. Вони роблять все, щоб розкласти, перетягти на свій бік, знищити її — на це йдуть гроші, над цим працюють численні агенти", — писав він.

5 червня 1925 р. у листі до

Дружина Симона Петлюри Ольга з донькою Лесею

А. Лівіцького він наполягав: "Нам персонально треба обговорити справу й формального характеру — дальшого Центру на випадок моєї смерті... щоб, боронь Боже, на ґрунті неполаджености нашої справи не повстало яких ускладнень для неї в майбутньому". Навіть можливість своєї смерті Петлюра розглядав під кутом неперервности продовження боротьби за державність.

С. Петлюра залишався фактичним лідером української визвольної боротьби, і більшовики не могли допустити, щоб навіть з чужини лунало слово провідника до свого народу.

25 травня 1926 р., о 14.12, на розі вулиці Расіна і бульвару Сен Мішель, у Латинському кварталі Парижу, перед виставкою книг магазину-книгарні, Жільбер Самуїл Шварцбард, зробивши сім револьверних пострілів, обірвав життя Симона Петлюри, якому йшов 47-й рік.

Вістка про смерть Петлюри

боляче сколихнула українську еміграцію, викликала гнів і обурення серед українського громадянства. Відповіддю їй були жалобні походи й панахиди в усіх куточках світу, де мешкала українська діаспора. У Харкові також відбулася велика демонстрація, яку зі страхом розганяли загони міліції. У церквах відправлялися панахиди. Українські часописи всіх країн світу відгукнулися на цю трагічну подію публікаціями повідомлень про вбивство, похорон, панахиди, жалобні академії, поминання. Організовувалися центральні і місцеві комітети для вшанування пам'яті у Парижі, у Празі, що об'єднували 60 установ і організацій, у Подєбрадах, Товариство ім. С. Петлюри у Варшаві, в Каліші, в Бухаресті та ін.

Збулося передбачення самого С. Петлюри, висловлене у листі від 16 травня 1926 р. до А. Лівіцького: "...Петлюру", коли ходить не про особу, не так легко знищити, як думають росіяни, і спинити природній розвиток національної свідомости провокаційними заходами федерації ледве чи пощастить росіянам".

Проте сам факт убивства іще не означав доконаного факту викреслення Петлюри з історії. Сергій Єфремов записав у своєму щоденнику 8 червня 1926 р.: "...і можливо — мертвий Петлюра страшніший стане більшовикам, ніж був живий. Їхнім лайкам та симульованій байдужості та брехням ніхто не вірить. Натомість кожне раде повітати образ героя, що впав жертвою підлотного підступу".

Смерть Петлюри стала для еміграції фактором єднання, про що С. Єфремов 27 жовтня 1926 р. зазначав: "Видко також, що смерть оця знову ніби збила до гурту еміграцію і помирила різні її відами..."

Торгівля людським тілом

(Доповідь, виголошена під час XXXIV Крайової Конференції ОУК в Торонто, вересень 2004 р.)

Ірина Солтис

Торгівля людським тілом є дуже поширеним організованим, злочинним бізнесом, в який на сьогоднішній день у світі втягнуто близько мільйона людей, переважно жінок і дітей. Багато з нас навіть не уявляють, що такі жінки-рабині існують. Торгівля людьми – особливо в сексуальному плані – стала сучасною версією рабського поневолення жінок Східної Європи: України, Росії, Молдови і Румунії. Насамперед потрапили в це число країни, які зараз проходять період соціальних змін і економічної кризи. Сотні, тисячі українок втягнуто в так звану хвилю торгівлі. Прибуток від продажу українських та інших жінок оцінюється в 10 мільярдів доларів щорічно.

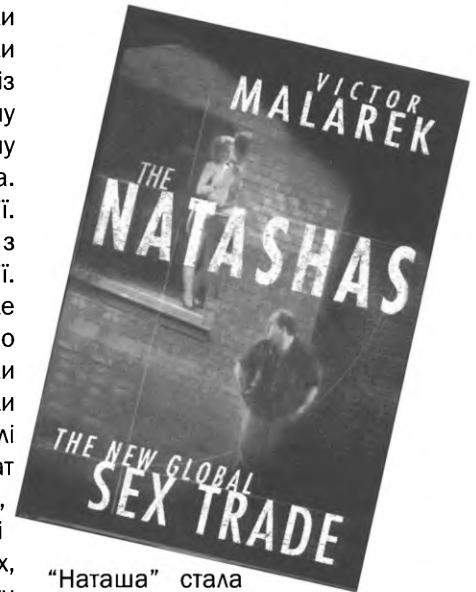
Це питання висвітлено у недавно опублікованій книзі “Наташа. Нова глобальна торгівля сексом”. Віктор Малярек, один із найбільш відомих канадських журналістів-дослідників, детально описує життя жінок і дівчат, затягнутих в тенета брутальної торгівлі людським тілом.

Уривок з книжки “Наташа”: “Софія, вісімнадцятирічна румунка, поверталася додому ввечері по сільській дорозі. Їй залишалося пройти близько одного кілометра, коли на неї напали... ”Двоє чоловіків з ножами заставили мене сісти в машину, я думала, що вони хочуть мене згвалтувати і вбити. Я молилася

за своє життя, але вони привезли мене до річки, де продали сербському чоловікові. Він перевіз мене через Дунай в маленькому човні і привів у квартиру в гірському містечку. Я не знаю назви міста. Потім я узнала, що я була в Сербії. Там було дуже багато дівчат з Молдови, Румунії, України і Болгарії. Деякі плакали, інші були дуже перелякані. Нам було заборонено говорити поміж собою, ми не мали права назвати своє ім’я або звідки ми родом. Постійно приходили злі і страшні чоловіки і тягнули дівчат за собою в кімнати. Траплялося, що гвалтували дівчат в присутності інших. Вони кричали на них, заставляли робити різні рухи, вдавати захоплення... стогнати... це було огидне видовище. Тих, хто протривівся, били. Тих, хто не піддавався, замикали в темні підвальні приміщення зі щурами, без їжі і води на три дні. Одна дівчина не піддалася і весь час кричала і кричала, а ми плакали”.

Ми вдячні Вікторові Маляреку за його книгу “Наташа”, за те, що він відкрив нам очі і примусив нас звернути увагу на таке важливе питання, як захист прав людини. Він дав нам докази зневаги прав людини, і ми можемо тепер звертатися з цим питанням до політиків, уряду і української громади.

Хоч питання торгівлі живим товаром було визнано, проаналізовано і обговорено в доповідях, на конференціях та в пресі, проте тільки публікація книги

“Наташа” стала поштовхом і покликом, що призвело до дискусій і дебатів в нашій канадсько-українській громаді. Ми всі зробили один висновок: “Щось потрібно зробити, ми повинні щось зробити”.

Таким чином була створена наша організація “Коаліція проти торгівлі жінками”, діяльність якої простягається від Ванкуверу до Монреалю. Ми прийшли до переконання, що наша коаліція буде спрямована на активну діяльність.

Членами коаліції є представники Комітету права, Українсько-Канадського Конгресу, Українсько-канадська громадська асоціація із захисту прав людини, Українсько-Канадська Імміграційна Служба, Українсько-Канадська Суспільна Служба, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, “Приятелі Дітей”, Група “Захист” і

багато людей, яким не байдужа ця справа.

Почалося активне спілкування на цю тему через систему телеконференцій. Було налагоджено контакти з людьми, які вже працюють над різними аспектами цієї проблеми. В результаті скоординованої діяльності багатьох людей ми розробили загальний план дій і стали великою віртуальною організацією, яку найкраще було б описати таким чином: активна група індивідуалів, які підтримують одне одного і ставлять перед собою одну мету – це боротьба з торгівлею живим товаром.

Цей план включає роботу як у Канаді та в Україні, так і в цілому світі у напрямках:

- 1) Законодавство
- 2) Законний тиск
- 3) Поміч жертвам торгівлі

Ми мусимо пам'ятати, що торгівля живим товаром живе і процвітає навіть тут, у Канаді. У своїй книжці Малярек описує, що за останні десять років російські злочинні групи проникають на американські і канадські секс-ринки, експортуючи російських та українських жінок в стриптизерські клуби та ескортні і масажні студії.

Яку працю робить наша організація?

1) Члени коаліції підтримують зв'язки з імміграційними і паспортними службами та обговорюють майбутність жертв сексуальної торгівлі. Ми зорганізували групу українських перекладачів-добровольців і пропонуємо свою допомогу поліції Торонто, Міссісага та Йорку під час рейдів масажних студій.

2) Ми нав'язали контакти з поліцією та з різними програмами Торонто і Йорку, які надають допомогу жертвам насильства, наприклад, організацією "Elizabeth Frye Society".

3) Під час праці в рамках проєкту

Канадського Фонду Дітям Чорнобиля "Приятелі Дітей", який вже понад десять років доставляє медичну і освітню допомогу сиротам в Україні, нашу увагу притягнув той факт, що сироти-випускники інтернатів є найвигіднішою мішенню для торговців сексом. "Приятелі Дітей" розширили поле своєї діяльності, створили проєкт під назвою "Anti-Trafficking initiative" – "Захист". Цей проєкт нав'язав контакти з трьома організаціями, які працюють в Україні, з метою розвитку програм,

HELP US STOP THE TRAFFICKING OF WOMEN AND CHILDREN

які би надали можливість запобігти сексуальній експлуатації дітей і молоді в Україні та попереджувати про торгівлю сиротами. Ми теж хочемо започаткувати кооперативну науку в інтернатах, щоб надати сиротам робочий досвід та підготовку до праці. "Приятелі Дітей" організували разом з Winrock International семінари в таборах для сиріт, де провели гутірки про проблеми секс-торгівлі та СНІДу. "Приятелі Дітей" також мають намір забезпечити кожного випускника інтернату підручником, в якому будуть вміщені всі номери телефонів "гарячих ліній" (hot lines) допомоги на випадок, якщо ці діти будуть замішані в торгівлю живим товаром.

4) У березні ми брали участь

у двох зустрічах в Оттаві, які проводилися під керівництвом міністерств юстиції і статусу жінок, де дискутували та плянували, як організувати боротьбу з торгівлею жінками у Канаді.

Деяка інформація є доступною на вебсторінці міністерства юстиції: www.justice.gov.ca

5) Нещодавно члени коаліції провели інформаційну кампанію в листах, де висловили свою стурбованість про ріст торгівлі жінками під час Олімпіади в Атонах. Листи і книга Віктора Малярека "Наташа" були відіслані до прем'єр-міністра Греції, до єпископа Атен і до президента Міжнародного олімпійського комітету.

Інші наші проєкти включають:

– Організація презентацій книжки Віктора Малярека з метою ознайомлення громади з проблемою торгівлі жінками.

Ми досягли угоди з українською організацією С.U.R.E. (Український центр реформ в освіті) про переклад на українську мову і видання книги "Наташа" в Україні. (Ми особливо вдячні пану Маляреку за те, що він подарував нам права на книгу в Україні, а також за допомогу в перекладі книги професору Максиму Тарнавському і Зоряні Гайворон). Треба відзначити, що книга зараз видається в різних країнах світу, зокрема в Сполучених Штатах Америки, Великобританії, Індії, Ірландії, Австралії, Еспанії, Фінляндії і Туреччині.

Ми теж створили веб-сторінку, яка буде включати всі види діяльності в цьому напрямку. Адреса: www.stopthetraffic.org

Ми зосереджуємо свою роботу в Україні, але визнаємо, що це – набагато більша соціальна і економічна проблема всього світу і навіть Канади. Вирішення її полягає в співробітництві різних агентств і координації роботи різних регіонів, тому ми нав'язали контакти з різними

організаціями в Канаді, наприклад:

1) JPIC Working Group on Trafficking in Women and Children – робоча група, яка займається питанням торгівлі жінками і дітьми.

2) CCR – Canadian Council for Refugees – Канадська Організація Біженців.

3) International Federation of University Women – Міжнародна Федерація Жінок з Університетів.

4) Calgary Based the Future Group – організація, яка була активною в Південній Азії з 2001 р. і допомагала жертвам міжнародної секс-торгівлі у розслідуванні і пред'явленні звинувачень злочинцям.

5) CRC – Canadian Religious Council – Канадська релігійна організація.

6) Канадська група, The White Ribbon Campaign, яка бореться з насильством чоловіків над жінками, та різні українські організації, включно зі Світовим Конгресом Українців

Що ми хочемо просити від нашого Канадського уряду?

Ми почали з того, що визначили основний принцип, яким будемо керуватися в нашій роботі. Всі приналежні до торгівлі жінками є кримінальними злочинцями і повинні відповідати перед законом. Потерпілі є жертвами, і ми повинні до них ставитися як до жертв насильства, а не як до злочинців.

Ми поділяємо свої пропозиції до уряду на дві частини: що потрібно зробити тут, у Канаді, і що потрібно зробити на міжнародному рівні. Наш план дій висвітлений у “Draft Parliamentary Bill” – “Коаліції проти торгівлі жінками”.

1. Змінити імміграційні закони і визнати потерпілих жертвами злочину, а не співучасниками. Запропонувати захист і статус біженця тим, хто погодиться дати свідчення проти злочинців. Закон

повинен захистити таємність особи і провести всі юридичні процедури конфіденційно.

2. Забезпечити жертвам насилля доступ до медичної, соціальної і духовної реабілітації, надати притулок і захист, дати можливість їм висловити свої погляди і проблеми.

3. Ввести закони, які б обмежили в найсуворішій формі людей, які використовують жінок і дівчат в сексуальній торгівлі.

4. Конфісковані кошти торговців направити на реабілітаційні заходи для допомоги жертвам насилля.

Наш заклик до активних дій полягає на статтях Міжнародної Деклярації прав людини, тобто – №3 (кожна людина має право на життя, свободу і безпеку особи) і №4 (ніхто не може бути рабом, рабство повинно бути заборонено у всіх його проявах). Торгівля жінками є простою формою рабства. Обов'язок кожного, хто підписав Міжнародню Деклярацію прав людини, боротися з цією формою рабства.

У міжнародньому відношенні уряд Канади повинен працювати в таких напрямках.

1. Викорінення транснаціональної торгівлі жінками і злочинних груп.

2. Робота з посольствами країн, які надають візи.

3. Реабілітація і допомога жертвам у безпечному поверненні додому і впевненість, що ці люди знову не стануть жертвами торгівлі.

4. Уряд Канади повинен закликати НАТО і ООН зробити боротьбу проти торгівлі жінками складовою частиною програми усіх миротворчих сил.

Я вірю, що наша коаліція отримає натхнення і нові ідеї. Кожен особисто або як представники організацій можуть допомогти нам у втіленні наших ідей або запропонувати свої. Подумайте, як багато можна буде зробити, якщо всі ми зробимо хоча б маленький

внесок у таку важливу справу.

Деякі речі ми можемо особисто робити:

– читати і знайомитися з проблемою торгівлі жінками;

– обговорювати цю проблему з друзями, у громаді, в церкві, в клубах;

– запрошувати автора книжки “Наташа” на виступи;

– писати статті до місцевих газет;

– допомагати в притулках, де є потерпілі жінки, або почати інформаційну програму для поліції у своєму районі проживання;

– організувати збірку грошей;

– писати до членів Парляменту та муніципального і провінційного уряду про цю проблему;

– дарувати книжки про торгівлю жінками до бібліотек і до різних організацій, які займаються правами людини;

– проводити роз'яснювальну роботу в школах;

– обговорювати цю проблему з професорами кримінології і суспільних дисциплін та з медичними професіоналами, які можуть бути в контакті з жертвами торгівлі жінками;

– говорити про цю справу в консульствах і дослідити, яких заходів вживається у країнах, звідки походять жертви.

Ми звертаємося до всіх українців канадського походження, а також всіх канадців, незалежно від національного походження, боротися з цим страшним насиллям ХХІ століття. Ця проблема стосується всіх нас, а не тільки політиків або працівників правоохоронних органів. Ми віримо, що неурядові організації, такі як наші, можуть внести зміни. Навіть найменше зусилля допоможе в цій нелегкій справі.

Книжка Віктора Малярека – це заклик зупинити насилля над людством.

XXII Конгрес Українців Канади

1 – 3 жовтня 2004 року, Вінніпег, Манітоба

Українська релігійно-національна свідомість стала консолідуючою силою нашої громадськості на поселенні у Канаді. КУК віддзеркалює нашу спадщину минулого, те, чого ми прагнемо сьогодні, і куди ми стремимо в майбутньому. На Конгресі ми мали нагоду запізнути сьогоднішнє покоління, яке з посвятою працює для добра своєї громади.

Відгомін минулого – історичних подій громадського життя нашого поселення та приклад попередніх громадсько-релігійних провідників подарував цінність знань сьогоднішньому поколінню. Вони ставлять тепер у громадській діяльності перед собою реалістичні завдання, діляться своїм знанням і досвідом, працюють за допомогою технічних засобів, ощаджують час, але з почуттям обов'язку для покращення життя української громади. Це вказує на глибоке розуміння життєвих процесів нашої спільноти. Також відчувається зростаюча українська свідомість серед канадців українського роду кількох поколінь, які свідомі також власного вкладу у закріпленні Української Держави – країни їх предків, що є їх життєвою потребою. Сьогодні – це вияв любові і єднання.

У дискусіях при “круглих столах” делегати мали нагоду поділитися своїми думками. Приміром, “Торгівля жінками” – ведуча І. Солтис, панеліст – Д. Гайворон; “Канада-Україна” – І. Мицак, “Питання справедливості” – Павло Грод. Це покоління, яке росло і формувалося на чужині, переймається проблемами і потребами сучасної України та прагне щось змінити. Участь

Новообрана голова КУК Оріся Сушко

молодшого покоління у програмі Конгресу – це найкращі цінності нашого громадського життя.

Вони відважно, безпосередньо і щиро висловлювали думки, а це доказ української ідентичності. Шкода, що багато “круглих столів” відбувалося паралельно, а вони кристалізували погляд на комунікацію організаційного провідництва, збагачення української духовності і на візію громадської майбутності. Теми доповідей “круглих столів” розглядали дуже важливі справи та проблеми, які у підсумках дали рекомендації і резолюції, що мають стати дороговказом і зобов'язанням для сучасного організаційного громадського життя.

“Комісія візії майбутнього” працювала під проводом пані О. Сушко. На підставі дослідів вказано на перспективи дії, які повинні бути напрямними для подальшого розвитку і зміцнення громадської праці.

Конгрес був чисельний, делегати були зворушені кількакратними виступами президента Є. Чолія, що

підкреслювало важливість Конгресу.

Вітали Конгрес політичні та громадські представники: міністер закордонних справ Канади П'єр Педігру, федеральні послы В. Ластівка, Б. Вжесневський, сенаторка Р. Андрейчук, посол Д. Мартівдейл, посол України М. Маймескул, голова Конгресового Комітету Америки М. Савків і секретар Світового Конгресу Українців В. Педенко.

Під час відкриття за працю для добра української справи передано Шевченківську медалью сенатору Р. Андрейчук, яка із зворушенням її прийняла.

Головою президії обрано проф. О. Гавалешка, який вів програму конгресових пленарних сесій діловито, але з громадським гумором.

На пленарних сесіях професійне звідомлення подала Фундація Тараса Шевченка, яка сприяє збереженню української ідентичності.

Після організаційного звіту Канадсько-Українська Фундація нагородила проф. М. Родда Шевченківською медалью за розуміння і підтримку медичних потреб в Україні.

Господарська комісія КУК подала рекомендації, бо вважала це пріоритетом, і запропонувала всім делегатам до відома свій звіт. Інформація та зв'язок у майбутньому полегшить завдання господарського сектора КУК і сприятиме єдності.

Зберігаючи українсько-канадську спадщину, переглядом відеофільму урочисто відзначено великого майстра народнього танцю В. Авраменка (1895–1981). Сьогодні 25 тис. молодих людей цікавляться народними танцями, які уособлюють

в собі українську народну культуру.

В приміщенні Манітобського музею відбулася святкова вечерея, де Шевченківською медаллю вшановано заслужених активістів української громади.

У неділю, після Св. Літургії представники української громади та української амбасади поклали вінки до стіп пам'ятників Тарасу Шевченку, Жертвам Голодомору та Інтернованим Українцям.

На третій сесії КУК обрано нову голову КУК пані О. Сушко. Делегати громадських організацій щиро-сердечно вітали важливе рішення пані О. Сушко прийняти обов'язок голови КУК на наступну каденцію. Цей пост перший раз доручено жінці. Новообрана голова КУК пані О. Сушко є знана активістка жіночого руху в Канаді і відома громадська діячка, яка пропагує і дбає про добро української справи. Українське жіноцтво особливо вітає пані О. Сушко: щастя Вам Боже у відповідальній громадській праці; де Ви завжди сієте рідне зерно, хай Вам родить могутній урожай!

Конгресові передували крайові конференції – Комітету Українок Канади, Суспільної Служби і Кооперативної Ради, які виносили корисні рішення. Їхня діяльність – це поважний вклад у всі ділянки громадського життя сьогодні та у майбутньому.

Наше майбутнє – в силі духа. Конгрес КУК був доказом того, що українська громадськість прямує у майбутнє із сильним наміром творчої праці. На порозі нової доби плекаємо любов, толерантність, доброзичливість і пошану, а це будує єдність. Єдність – це сила громади, і саме ця культурна духовна спадщина активізує зв'язок поколінь і будує безмежність людських можливостей.

Щастя нам Боже у подальшій праці!

Делегатка І. В.

3 Ювілеєм!

Орисі Матешук – 75

Оксана Соколик

Три чверті століття! Усміхнена пані Оріся – це поетка, політв'язень, мати, бабуня...

Народилася в 1929 році в окупованій поляками Україні. Пережила німецьку окупацію, московсько-комуністичний рай..., заслання і дочекалася Незалежної України! Яке щастя її долі!

Мала Оріся побачила світ недалеко Олеська, на окраїнах села Теребежі. Батьки, Андрій і Бронислава Грицини, переїхали до Львова в 1939 році, де Оріся живе по сьогодні.

Вперше молода студентка була арештована в 1947 році, вдруге – в 1948 р. та засуджена на 25 літ. За що? За правду, за любов до Рідного Краю, за віру в його світле майбутнє.

І от недобровільна мандрівка з Рідної Землі. Табори суворого режиму, морози, голод, знущання і праця не під силу молодій дівчині... Дівчині? Людині? Числу В-1-949... Комі, Інта, Абезь, Карабас, шпиталь, і 1955 року звільнена хвора Оріся повертається до батьків у Львів. В університет Орісю на продовження студій не прийняли. Заочно навчалася в Харківському бібліотечному інституті. І нарешті професійна праця. Колишній політв'язень д-р Ростислав Матешук відшукав Орісю у Львові, і вони одружилися. Знайомство ще зі шпиталю на засланні... Доля усміхнулася до Орісі. Нагороджує подружжя донею Лесею, яка сьогодні лікар, професор Львівського медуніверситету і авторка першого підручника з нормальної анатомії, написаного українською мовою. Д-р. Р. Матешук сьогодні славний хірург у Львові.

З перших днів Незалежності Оріся Матешук кинулася у вир громадської праці. Вона вже в 1989 році очолила перше об'єднання колишніх політв'язнів "Львівський клуб репресованих ім. Михайла Сороки". Видає свої поезії, повні тепла, любови, патріотизму. Пише статті, заяви...

І ось сьогодні у мене нова її книжка, ще пахне свіжим друком: "Незабутня Софія Караффа-Корбут". Хоч невелика, але цікава і дуже гарно видана. Спомини пані Орісі про близьку знайому – на кожній правій сторінці. На кожній лівій сторінці – репродукція ілюстрацій до книжок відомої художниці Софії Караффи-Корбут. А далі близько 30 родинних фотографій Софії.

Оріся Матешук скінчила три чверті століття життя, повного активності, праці, добра, усмішки. Хоч знаю пані Орісю із Торонто, та "львівська" пані Оріся своїми листами, вістками, вирізками з часописів мені завжди перед очима. Кожний раз мене обдаровує квітами, де б ми не зустрілися у Львові. Наче завжди носить квіти зі собою... Та дарує щирі усмішки і радісний погляд очей.

Многая літа, пані Орісю! Щасливих 75, а там і далі, далі! Дай Вам Боже сили до творчої праці та дальших успіхів!

Оріся Матешук

Дещо про українські жіночі організації в Україні

Ярослава Плав'юк

Загальновідомо, що в Советському Союзі на папері і згідно з Конституцією жінки мали забезпечені всі права, але на практиці жінки були найбільш принижені і використані як у праці, так і в домашньому житті. Несправедливість між чоловіками і жінками, між правами і обов'язками була велика і не на користь жінок.

В сучасній Українській Державі Конституція також дає всі права українським жінкам, але від того, що забезпечено Конституцією, до того, що діється в житті, – велика відстань. На щастя, в теперішній державі жінки мають право справді організуватись і змагатись за свої права.

Багато міжнародних організацій, фондів, включно із Організацією Об'єднаних Націй, свідомо побачивши стан жінки в державах колишнього Советського Союзу, помагають жінкам організуватись і змагатись за свої права.

В Україні навіть держава сприяє жінкам. Є створене окреме Міністерство сім'ї і молоді, яке очолює пані Довженко, і воно намагається різними шляхами, включно із фінансовою допомогою, сприяти праці жіночих організацій. Подібно як у Києві, по областях і в районах та інших містах діють представники того міністерства. Вони видають великі гроші на допомогу бідним, в тому числі і жінкам. Це, що в Канаді називаємо ВЕЛФАР, в Україні відіграє набагато більшу роль. Для порівняння дані за 6 місяців 2003 року.

Заробітна платня населення була 46 мільярдів гривень. Соціальна допомога бідним була 39 мільярдів гривень. Це не дивно, бо в Україні в

тому часі місячна пересічна заробітна платня зросла аж до 490 гривень, що відповідає приблизно 130 кан. дол. Тому уряд, допомагаючи, пробує використати жінок для своїх політичних цілей. При урядових партіях творяться або жіночі партії, або окремі відділи, щоб вони підтримували уряд. Для параду створили навіть жіночий парламент, але він не має жодних прав. В діючому парламенті немає навіть 5% жінок-депутатів, хоч в європейських країнах є норма 30% жінок у парламенті.

Очевидно, що свідомі жінки не погоджуються з тим станом і поза тими урядовими організаціями створили незалежні жіночі організації. Майже 38 таких організацій об'єднались в Національну Жіночу Раду на чолі з панєю Голуб'євою. Ця Національна Рада є визнана в ООН та репрезентує Україну у світових жіночих організаціях. Серед тих провідних жінок, які виступали на міжнародному форумі, є Оля Кобець, Атена Пашко, Марія Драч, Ліля Григорович, і вони репрезентують там Жіноче Товариство ім. Олени Теліги чи Союз Українок, чи Жіночу Громаду. Тому, що між ними є співпраця, то навіть колишні комуністичні організації, як, наприклад, Жінки України визнали Національну Раду, але не мають контролю в її керівництві.

Перебуваючи в Україні, я співпрацюю з Жіночим Товариством ім. Олени Теліги. Це велике Товариство, яке має понад 350 осередків по всіх областях України. Мені сподобався їх стиль праці, який дещо подібний до клубових щомісячних нарад. Окрім серйозної тематики, там є і товариська. Імпонує мені, що до них приходять цікаві жінки, які працюють чи в університетах, чи

професійно, мистці, журналісти, але не відкидають і робітниць, і взагалі це дружне Товариство.

Окрім культурної діяльності, такої як конкурси творів Теліги, Шевченка, вони займаються допомогою діяльністю чорнобильцям, старшим людям і хворим, сиротам, дають стипендії студентам, опікуються могилами Героїв Крут. Все це, до речі, із фондів, які отримують з Канади – чи то від Фундації Ольжича, чи ОУК, чи Суспільної Служби, ну, і нашого Клубу сеньйорів в Гамільтоні. Окремо Український Золотий Хрест з Америки допомагає їм організувати відпочинкові оселі. Видають свій журнал "Жіночий Світ", співпрацюють з нашими церквами. Очевидно, беруть участь у політиці. Мені доводилось не раз з жінками того Товариства маніфестувати перед Верховною Радою і протестувати проти порушень законів в Україні. Тим не менше Товариство ім. О. Теліги загально шановане, і декілька днів тому Ольга Кобець і Лариса Ляхоцька виступали перед комітетами Верховної Ради як спеціалісти у справі законів, які розглядають у ВР України.

Загальновідомо, що жінок у Верховній Раді України мало, але таке прізвище, як Юля Тимошенко, відоме в цілому світі, і це є доказом, що жінки в Україні можуть бути лідерами партій, віце-прем'єрами в уряді, і вести справи не гірше чоловіків.

Немає сумніву, що, окрім організованого жіноцтва в партіях чи організаціях, роля жінки змінилась таки дещо на краще. Вони представлені як в науці, так і мистецтві. Бізнес і торгівля також є полем для діяльності жінки. На головній дорозі між Києвом і Полтавою (половина дороги) є модерний комплекс "ДО

СЕСТЕР". Це гарний ресторан, мотель. Каплиця і навіть окреме приміщення туалет, що вказує на те, що жінки розуміють необхідність змін і на відтинку санітарних потреб. Декілька років тому дві сестри почали від того, що при дорозі продавали на одному столику хатні харчі, печиво, але своєю працею доробились до того, що тепер приємно зайти до іншого ресторану чи готелю. Це лише один з прикладів, але багато жінок стали вже директорами банків, власницями салонів моди. До речі, українські жінки дуже гарно одягаються, хоч часом мода не завжди в парі з вигідністю взуття чи одягу.

Взагалі за 12 років я побачила в Україні величезні зміни і маю глибоке переконання, що без працьовитости жінок, опіки учительок, які за дуже малі гроші вчать дітей, виховують молоде покоління, без добровільної праці в церквах не поширились би вони. Все це говорить добре про наших жінок, які після советських умов тепер мають змогу жити по-іншому.

На жаль, не всі, бо через економічні негаразди багато жінок покинуло Україну і поїхало на заробітки у Грецію, Італію, Португалію, Іспанію та інші країни. Вони економічно допомагають родинам, і то дуже багато. Дехто подає суму 400 мільйонів доларів, що Україна отримує місячно від робітників за кордоном. Але це лише одна сторона медалі, а друга, на жаль, невесела, бо виїзд за кордон чоловіків і жінок руйнує українські родини. Діти залишаються без опіки. Статистика на тому відтинку вражаюча.

За 6 місяців 2003 року в Україні було: шлюбів – 148 тисяч, розлучень – 99 тисяч, новонароджених – 235 тисяч, померлих – 460 тисяч, населення зменшилось на 225 тисяч.

Так що в таких, не завжди веселих обставинах живуть і працюють жінки в Україні. І я часто подивляю їхню відданість і жертвенність. І тому щаслива, що ми з Канади можемо їм допомогти.

Незламні у своїй вірі

I. Вжесневська

Віра у житті людини є джерелом любові і надії, що удосконалює характер, а приналежність українки до релігійно-громадського життя допомагає їй творчо кристалізувати особисте "Я".

Сьогодні перед жіночим рухом на нашому поселенні для ведення організаційної праці є потреба великої сили і цікавих ідей. Українські жінки виконують поважне завдання – дбають про нашу спадщину, плекають культурні традиції, обряд, звичаї і так підносять вартість української культури, а зокрема передають її новим поколінням. Це велика цінність у сучасному етапі діяльності, що має позитивний вплив на життя нашої громади. Щоденним явищем у нашого організованого членства є дружба, котра побудована на почуттях обов'язку, толерантності, об'єктивності і справедливості. Провід організованого жіноцтва у суспільно-громадській діяльності є кооперативний і плекає конструктивні взаємини у процесі співпраці. Таким чином вони збагачують нашу духовність, приносять гарний матеріальний добробут і з тим відкривають вікно у світ, а при тому виростає організаційний авторитет, який наповнений поважним і цінним змістом. Ця багатогранна організована праця українського жіноцтва є з великими християнськими вартостями, які поєднують нашу віру з національною свідомістю, і так закріплюється наша ідентичність. В Канаді організоване жіноцтво є носієм організаційних ідей, що працює над єднанням українства. У своїй праці вони стараються будувати зрілу комунікацію свідомої терпеливості, рівновагу і пошану одних до одних, а у праці з молодшим поколінням беруть до уваги їхні здібності, ініціативу, ентузіазм та знання нових засобів технології, а це дарує жіночим організаціям збільшення членства. Також у своїй діяльності організоване жіноцтво підтримує українську освіту, науку та українські видання. Часто у своїх організаційних плянах звертаються до батьків нашої молоді, щоб користати з української освіти, яка подається у цілоденних і рідних школах. Студентів закликають набувати знань дисциплін української науки і бути учасниками українських програм у наших канадських університетах. Кожнорічно уділяють стипендії для нашої молоді, піддержують українське шкільництво, мистецькі ансамблі і мають увагу до українських видань.

Українсько-канадське організоване жіноцтво має цікаві та висококваліфіковані кадри членок, які сьогодні працюють у різних галузях суспільного життя нашої країни. Вони стараються завжди мати на увазі добро для української справи. І так, прикладом наполегливої праці організоване жіноцтво здобуло позитивний результат.

Українська громада в Канаді здобула молоде покоління добровольців-професіоналів та студентів, які у жертвенності збудували кілька проєктів гуманітарно-патріотичного змісту. Вони засвідчили безкорисливе служіння тим, що в потребі у країні їхніх предків – Україні. Завдяки нашим родинам, Церкві, виховним інституціям наше молоде покоління з почуттям гордості прийняло ідею проголошення української державности. А цю приналежність їм подарувала своєю тяжкою працею українська громада. Їхні напрямні у праці сьогодні є: "Не ти, не я, а ми" – це прагнення до єдності і духовного зростання.

Сьогодні членство жіночих організацій побудоване на добровольцях із бажанням до праці, які готові офірувати свій час і талант на службу українській спільноті. Організованій українці потребує сьогодні український народ і наша Церква, тому на тій дорозі піддержуємо їхні вияви праці. Ми віримо, що маємо гідну зміну молодшого покоління у нашому громадському житті, яка подолає всі труднощі, досягне вершин у виявах завдань суспільного життя на канадському поселенні та забезпечить розвиток доброї української справи у світі на користь нашого народу.

Калина

С. Килимник

Калина — *Viburnum* — це рід жимолостевих (*Saprifoliales* L.), кущі або невеличкі деревця. Калини відомо близько 150 видів, поширених у тропічних і поміркованих зонах Євразії, Америки й Африки. В Україні найбільш відомі два види: звичайна калина (*V. Opulus* L.), кущ заввишки 4 метри з лопатовими – кленоподібними листками й білими квітками в суцвіттях. Ягода калини соковита, червона, їстівна, гіркава. Росте в більшості на вогкватих місцях — в лісах серед чагарників, на луках та по берегах річок. Другий вид — це так звана чорна калина або гордовина (*V. Lantana* L.), росте в лісах.

Калина відома в усій Європі. Цвіте вона в червні-липні, а ягоди визрівають в серпні й тримаються на дереві цілу зиму чи переховуються під стріхами селянських хат. Ягода довго не псується, а коли вистоїть на морозі чи в хаті, то приємна на смак.

Восени кущі калини з червоними ягодами та й червоним листям являють неабияку окрасу природи, як і при цвітінні.

Відомий римський поет Віргілій, що дуже любив декоративні рослини, мав у своєму квітнику й калину, яку називав “вібурнум”. Цю назву в ботаніці калина носить і до сьогодні.

Від чого походить назва “калина” — сказати трудно. Є декілька думок щодо цього, але точно визначити не можна. Проф. Г. Гордієнко подає, що назва “калина”, правдоподібно, походить від кореня слова — “гарт”, гартувати, а відсіля накаляти, “стріла каленая”, як подано в “Слові о полку Ігоревім”. Посилається проф. Г. Гордієнко й на одну з англійських назв: “Про це свідчить одна з англійських назв — вид калини

“арроввуд”, де “арров” — стріла, а “вуд” — дерево. В дійсності, в давнину стріли робили з дерева, можливо, що робили й з прутиків калини, а наконечники залізни, гартовані — “калені”.

Калина — це улюблене дерево наших далеких предків з-перед віків, залишилось воно таким любленим і в наші дні. Можливо, що в доісторичні часи це деревце було священним, чарівним. У наші часи калина прибрала символіку, зокрема в Україні. Найголовніший символ калини — це символ чистоти, дівочої невинності, незайманості, краси та любови.

Калина в народній творчості України.

Калина виспівана в численних піснях України багатьох століть. У веснянках-гаївках калина виспівана як символ вічності людини, як космічні нерозгадані простори, зміни дня ніччю, зміни пір року; народження і смерть:

*“Кривого танця йдемо,
Кінця йому не знайдемо:
То вгору, то в долину,
То в ружу, то в калину...”*

Коляда-щедрівка, де образ калини дорівнюється найкращим внутрішнім і зовнішнім рисам-властивостям дівчини:

*“... Ой рясна-красна в лузі калина,
А ще найкраща в батька донька
Марія:
По воду йшла, як бджілка гула,
З водою йшла, як зірка сяла...”*

Весільні пісні подають образ молоді князині, червоної калини:
*“...Ой під лісом битая доріженька,
А серед лісу рублена криниченька,
Коло криниці червона калинонька.
Ой туди їхав Юрасько з боярами,
Йому калина дорогу заступила.
Вийняв шабельку, став калину рубати.*

*Та стала калина промовляти:
“Ой не для тебе Маруся
наряджена...”*

Увага! Книга – найкращий подарунок

Жінки, про яких іде мова у книжці “Шляхетні українки”, — це яскраві постаті нашої історії.

Ціна книжки: \$20.

Замовлення за адресою: Woman's World,
145 Evans Ave., #204, Toronto, Ont.
M8Z 5X8 Canada

КАРПАТУ

Грошові перекази
Квитки на курорти
в теплі країни
Пересилка пачок

121 Runnymede Rd.,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4
Tel.: (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

Спростування

В числі журналу №11 за 2003 р. в пресовому фонді була невірною поміщена сума, яку пожертвувала п. Надія Мазурок з Едмонтону. Ця сума становить \$10 дол., а не \$5 дол. Редакційна колегія перепрошує п. Н. Мазурок і читачів за допущену помилку.

Найздоровіше – не їсти

(Фейлетон)

Панько Незабудько

Виходить, що вдома були блаженні часи, коли то пересічний раб Божий не стояв перед проблемою переїдання, а багато молодих і раді були б переїстись, та не було чим. Тоді не існували різі кальорії й холестероли і не зобов'язували людину стримуватись із знищуванням дарів Божих. Тоді вмотувалося все їстівне, включно із салом, маслом, смальцем, аби лиш Бог не покупив тих своїх дарів. Їлось по саму зав'язку і не бігалося раз у раз на вагу задля контролі свого живого приросту. А тепер такі часи настали, хоч сідай і плач. Хоч різного їстівного продукту ніколи не бракує, так дзюськи — не можеш насолоджуватись ними! Медицина перестерігає, медицина радить, медицина вчить, лікар забороняє. Як не „блат прешен” у вас, так “ улсур”, як не холестерол, так діабет.

Ось у вас завеликий запас холестеролу виявила медицина, і лікар радить:

— Не треба їсти ні сала, ні масла, ні сиру, ні яєць, лише курятину, телятину і рибу...

А в газеті натрапляєш на статтю на медичну тему, та ще й авторства відомого лікаря і науковця, в якій він доказує, що й курятину, телятину, рибу також небезпечно вживати, бо й у них є багато білків, а накопичення їх в кишках створює гниття, що, в свою чергу, витворює отруту, а отрута є спричинником пістряка. Автор радить їсти багато сирої городини й овочів, що витворюють у тілі енергію.

Сказав я про це дружині (вона довгі роки працює медсестрою), а вона відповіла:

— Так. Так! Не їж сала, м'яса, риби, сиру, лише саму сиру зелень і овочі, то будеш не лише штани в руках носити, але ще й червінку дістати можеш. Не худобина ж ти, щоб самою зелениною жити.

Читав я колись в одному журналі, що треба й цукру трохи вживати, особливо дітям й молоді задля скріплення кісток, а ось мій лікар абсолютно заборонив мені цукор, бо знайшов діабет:

— Як любиш солодке, так їж овочі або моркву, — сказав.

А на телевізії подавали, що їсти багато моркви нездорово, бо має в собі багато „керотину”.

Часом дружина наполягає, щоб я з'їв хоч одне яйце:

— З'їж хоч одне, бо впадеш від безсилля!

Натомість лікар мій перестерігає:

— Оминай яйця десятма дорогами, як хочеш

холестеролу позбутись!

Дружина часто купує горіхи, щоб я „відмолод” хоч трохи, а в газеті прочитав я, що багато їсти горіхів також нездорово, бо в них багато „протеїну”.

В одній медичній книжці надруковано, що треба їсти товщ, бо він хоронить тіло від холоду, а в другій — не їсти товщу, бо він спричинює захворювання серця!

Отак, за що їстівне не вхопитись, усе як не більше, то менше шкідливе для здоров'я...

Тому я прийшов до висновку: чи не найкраще було б вибирати — їсти-їсти воду. Отоді було б життя!

Пийте воду, їжте воду —

Не захворієте зроду!

Але з водою також була б проблема. Відомо, що мінеральна вода спричинює в жовчі камінці, а відмінералізована — не годиться, бо м'яка, наче з милом. Як же так, воду з милом пити?

Так і виходить, що в багатій Америці харчів багато, але вибір — маленький.

Хвороба молодих кар'єристів

Іван Здоровань

Вчені зауважили, що від гіпертонії набагато частіше потерпають люди так званого типу А – відповідальні, честолюбні, які прагнуть до досконалости, переживають будь-яку “нестиковку” як особисту трагедію. Тому психологи радять таким людям обов'язково змінити своє ставлення до всього, що відбувається. Постарайтеся захищати себе від стресів. Як?

Якщо ви працюєте, спробуйте ніколи не вирішувати за один день дві першорядні справи, не признавати важливу для вас зустріч за дві години до наради із шефом або візиту до лікаря.

На роботі не намагайтеся відповідати за все, що тільки можна, а домашні прикросці сприймайте спокійно, з гумором. Поки ви багато працюєте, вдома накопичуються дрібні проблемки. Спробуйте ставитися до всього по-філософськи — немає нічого такого, чого не можна було б виправити.

Але якщо ви постійно відчуваєте внутрішнє напруження, стали роздратованими, гарячкуватими і вам не вдається самотужки перебороти цей стан, не соромтеся звернутися до лікаря. Психологічна корекція у поєднанні з фізіотерапією, заспокійливими допоможе прийти в норму.

Yevhenia Yaroshynska

1868-1904

Biographical Sketch

Yevhenia Yaroshynska spent her short life in a constant struggle to educate herself and ameliorate the living conditions of the peasants among whom she lived and worked in her native province of Bukovyna in Western Ukraine. Born into the family of a village teacher, she was unable to receive a higher education, as her father believed that his first responsibility was to secure the future of his two sons. After completing her elementary schooling, she satisfied her intellectual curiosity by reading widely and intensively, and embarking on a systematic program of self-education.

At that time, Bukovyna was part of the Austro-Hungarian Empire, and the German language was imposed on the local population. The books that Yevhenia read, therefore, were all in German, and her early works were written in that language. Her first stories were published in a Viennese periodical when she was eighteen.

The beginning of her literary career coincided with the establishment of the first Ukrainian-language newspaper in Bukovyna, edited by Yuriy Fedkovych, a leading Bukovynian writer. The articles published in this newspaper were pro-Ukrainian and promoted unification of Bukovyna with the rest of Ukraine. Drawn to these ideas, Yevhenia began to correspond with its editor.

Under Fedkovych's influence, Yevhenia began to read the works of Ukrainian authors from other parts of Ukraine, and to collect and study the folklore of her region. Becoming aware of the richness of her literary and cultural heritage, she decided to start

Yevhenia Yaroshynska

writing in Ukrainian, and to devote herself and her talent to her people.

Assiduously applying herself to the task of collecting folklore materials, Yevhenia wrote down 450 Bukovynian folk songs. For this notable collection, she was awarded a silver medal and a sizeable monetary prize (500 karbovantsi) from the ethnographic section of the Russian Geographical Association. In 1888, she began writing articles for Ukrainian, German, and Czech periodicals about Bukovynian embroidery, Easter egg designs, and wedding rituals.

At this time, as the daughter of a village teacher, she seized the opportunity to assist in the local school, where she taught young girls many practical skills and traditional arts. This program proved so successful that other parents asked her to instruct their children as well.

By 1890, she was publishing stories written in Ukrainian, literary translations, and articles about contemporary issues in Bukovynian society. In addition, inspired by her young pupils, she began to publish stories in journals for children.

In 1891, she travelled to Prague

with Natalia Kobrynska and other cultural leaders from Western Ukraine (Bukovyna and Halychyna) to see an exposition of Czech artifacts. She was greatly impressed by the work done by senior citizens and the mentally challenged, and by the fact that these people were integrated into Czech society.

In 1892, Yaroshynska began an apprenticeship as a teacher and, after writing a qualifying examination in 1896, received her teaching certificate. In conjunction with her teaching career, Yaroshynska contributed articles to pedagogical journals, began developing new curricula for village schools, and supported the idea of creating a teachers' association.

During this time, Yaroshynska became deeply involved in the women's movement in Ukraine. Encouraged by Natalia Kobrynska and Olha Kobylianska, she wrote numerous articles and delivered speeches on the role of women in society. She participated in publishing the almanac *Nasha dolya (Our Fate)*, edited by Kobrynska, which was devoted to fighting for equal rights for women in education, in the workplace, and as full-fledged members of society.

Yaroshynska also worked tirelessly on a practical level to improve the lot of the peasantry. In 1889, after completing a weaving course, she began instructing village women in this craft, thereby hoping to provide them with an additional source of income. She also established reading clubs in which she read newspapers to the villagers to inform them about contemporary political and cultural issues.

In 1904, Yaroshynska attended a teachers' convention in Chernivtsi with her father and presented a lengthy paper outlining an innovative curriculum for public schools. The response was enthusiastic, and she was asked to submit it to the district

Board of Education. Unfortunately, her untimely death later that year prevented her from realizing this goal and cut short her selfless efforts on behalf of the disadvantaged peasantry.

In her works, Yaroshynska expressed the view that the Ukrainian intelligentsia had an important role to play in educating the masses and improving their quality of life. She is remembered today as a prose writer, folklorist, pedagogue, and community activist.

Yaroshynska's stories mirror the social circumstances of all levels of society. Complementing the writings of other Bukovynian authors, they provide a realistic and sympathetic picture of life in that region of Ukraine at the turn of the twentieth century.

* * *

Yevhenia Yaroshynska

The Marriage Contract

Ivan Toronsky graduated from high school with distinction, and his parents, even though they were poor — his father was a low-ranking official, and his mother a seamstress — decided to send him to Vienna to study medicine at the university. Having a son whom people would address as “Doctor” seemed to be the epitome of happiness to these indigent parents. Ivan himself had nothing against the idea, and so when the summer holidays were over, he packed his bags and hurried off to nurture his soul with the science of medicine.

During the first two years, things went fairly well for him. He was able to support himself quite adequately in the elegant Austrian capital by supplementing the small allowance his parents sent him with money he earned as a tutor. In his third year, however, he was not able to find a tutoring position; to make matters

worse, his mother became ill, and he no longer received an allowance from his parents. These circumstances forced Ivan to return home and begin looking for some other occupation. His father and mother agonized over this turn of events; it seemed to them that their fondest desire — seeing their son become a doctor — would not be fulfilled.

The family lived in a house owned by a rich Polish businessman, Mr. Voytsikh Polyansky, who bought and sold pigs. This trader had a grown daughter who played the piano all day long, read books, and cherished only one dream — to marry someone other than a dealer in pigs and, by so doing, gain entry into the higher echelons of society.

But her love of the Muses did not help the trader's daughter at all, for the Graces had not attended her cradle, and so there was no hope that a suitor from high society would be tempted by the rich dowry of a “swineherd's daughter.” Even though there were many men who would gladly have led the old maid to the altar, their own sense of shame and the gossip of others made them hesitate to do so.

Hearing about Ivan's situation, it occurred to Mr. Polyansky that he might be able to strike a deal with the young man. The clever businessman initiated a conversation with the elder Toronsky, had him over for coffee, and then, a few days later, for supper. Within a month, taking advantage of the impoverished Toronsky family's difficult financial position, he reached an understanding with them that worked in his favour. Ivan would return to Vienna where he would be supported by Polyansky until he obtained his medical degree. In return, upon his graduation, Ivan was to marry Miss Ruzya, Polyansky's daughter.

After returning to Vienna, Ivan applied himself diligently to his studies, for now not only his father and mother were waiting for his doctor's diploma,

but also his betrothed and her parents. It was true that Ivan did not feel attracted in the least to Miss Ruzya, but being still quite young — he was only twenty-two — he thought that she was doing him a great favour by providing him with the necessities of life, so that he could obtain his medical degree.

It was also true that he shuddered with revulsion whenever he looked at her photograph. At the same time, however, he felt sorry for her, because she truly loved him. In those moments when his pity for her was aroused, he would write her a brief, perfunctory letter, for he really had nothing to say to her. On her name day, the assiduous student sent his betrothed either an attractive book or some new music — a gift most befitting a devotee of the Muses.

The long-awaited day — Ivan's graduation day — finally arrived. It was with a joyous heart and hands trembling with emotion that Ivan grasped his medical diploma. How much work, how much effort this diploma had cost him!

And what now? What did fate have in store for him?

He was not able to evade the destiny that awaited him in the guise of an old maid. Having attained his goal of becoming a doctor, he reproached himself that, for such a trifling matter — this was how he now perceived his medical degree — he had ruined his whole life.

He would gladly have stayed in Vienna, in this charming, vibrant city where there were so many beautiful women and girls. However, he had no choice but to return to his own country from which he had been estranged for a number of years, because — not wishing to be dragged into a bevy of social diversions — he had avoided his countrymen while he was abroad.

How delightful Vienna now appeared to him when he compared it to the Ukrainian province of Halychyna and the small Jewish town in which

his fate resided. Nevertheless, being an honourable man, he had no choice but to live up to his obligation and return home, where Miss Ruzya was impatiently awaiting her suitor. With a heavy heart, Ivan bid farewell to Vienna and hurried back to Halychyna.

He was greeted most jubilantly. His mother shed copious tears of joy, all the while blessing Polyansky for having made it possible for her to realize her dream and see her son become a doctor.

As for Polyansky, he was beside himself with happiness, for he was finally able to clasp this handsome young man to his heart. He was ecstatic that this doctor now belonged to his family – and he certainly had paid dearly for the right to embrace and kiss him. This young man – a Viennese graduate, a doctor, so elegant, so youthful, and with the manners of a gentleman – was to become his son-in-law; he was to belong solely to his daughter!

Polyansky unbuttoned the collar of his shirt, because his great joy and happiness were choking him and making it difficult for him to breathe. There was only one thing that marred his bliss – Ivan's stubborn refusal to speak Polish.

The heart of the thirty-five-year-old Ruzya beat a trifle faster in her virginal breast at the sight of the dashing young man who was to become her husband. Granted, he was treating her somewhat coolly, but she ascribed this behaviour to bashfulness.

"Just a few more days, and I'll be referred to as 'the doctor's wife'," Ruzya thought, pressing her hands to her heart.

And it occurred to her that even though her friends had married long ago, she had no reason to be jealous of them. After all, who were the men they had married – distillery workers, stewards, clerks? It was well worth the wait to marry a doctor.

The wedding was a splendid affair,

with many close and distant relatives in attendance. Dr. Ivan was nervous and unapproachable the entire day. The intrusiveness of his new uncles, aunts, nephews, and nieces irritated and angered him. When he approached the altar, he was white as a sheet and shaking as if he had the ague; it looked as if he might walk away from the ceremony at any moment. The appearance of his betrothed repelled him.

"Neither a white gown nor a periwinkle bridal wreath can make this pale, drawn face more attractive," he thought. And when they were left alone in their elegantly appointed home, another thought occurred to him: "What am I now going to talk about with her?" And so he did not say anything.

His wife chattered away, trying to ingratiate herself with him, but he sat silently, as if he had been turned to stone. Looking at her withered face, which no cosmetics could ever make youthful again, Ivan bitterly regretted his naive acquiescence to his father-in-law's persuasive proposal.

To be bound for life to this woman – whom he neither loved nor respected – seemed dreadful to him. Was this to be his reward for working and studying so hard, without ever taking time off for any diversions, for having lived a quiet life, without participating in any worldly delights? Now, when he was feeling drawn to youthfulness to beauty, he was being assailed on all sides by the coldness of approaching old age. It was his medical degree that was to blame for all this; because of it, he had ruined himself, his life, and all his hopes and dreams.

A cold shiver ran through the young man's body. He rose to his feet, pushed his wife aside, and stepped up to the window.

People were milling about on the street. It seemed to Ivan that even the poorest worker was more fortunate than he, because that worker was

free, while he was bound forever by shackles that could not be broken. Sighing heavily, he covered his face with his hands, and the tears that he shed profusely for his wasted life washed over them and burned him like live coals.

* * *

From that day on, Ivan tried to reconcile himself to his fate. He was partially successful in doing so, but no one ever saw a happy smile on his attractive face – a deep melancholy settled permanently on his formerly genial countenance. Whenever his wife began to play a "a *kolomyika* (a high-spirited dance) in an effort to cheer him up, he always yelled at her to stop. He did not consider her to be worthy of playing those beloved melodies that reminded him of his happy, carefree days in the circle of his high school friends.

Now Ivan remains firm in his resolve to devote his life to his calling. Passionately dedicating himself to his studies and to caring for the sick, he looks after his patients like a loving father. And he refuses to become involved in politics, saying that when your heart is broken and your soul is shattered, it is impossible to deliberate the fate of your nation.

There are moments when it seems strange to him how cold and indifferent he has become, how all his desires in life have gradually abated and grown numb. At times like these, he glances at his wife, clenches his fist, and whispers, smiling ironically: "For impoverished students, a marriage contract is a curse...."

Courtesy of Language Lanterns Publications. Reprinted from "FOR A CRUST OF BREAD" – Women's Voices in Ukrainian Literature, Vol. VI – Ukrainian Short Fiction in English; Translator: Roma Franko, Editor: Sonia Morris, www.language lanterns.com

Lysheha's verse generates more questions than it answers

Oleh Lysheha. *The Selected Poems of Oleh Lysheha*. The author and James Brasfield, trs. Cambridge, Ma.

Harvard Ukrainian Research Institute (Harvard University Press, distr.) 1999, xxvii

121 pages.

**Volodymyr T. Zyla,
Professor-emeritus**

In the early 1930s, the Soviets repressed and eradicated modernism, thus producing a general literary decline in Ukraine. Not until the second half of the 1950s, during Khrushchev's "de-Stalinization," did the new literary generation build on the gains of the 1920s. This group reached their literary peak in the early 1960s and became known as the *shestydesiatnyky* or "writers in the sixties." The movement lasted barely a decade but manifested a renewal of poetic forms and subjects. As early as 1963, the Soviet regime began to silence this group; this effort preceded the arrests of 1965-72. As a result, some writers were denied permission to publish, and others refused to do so for some time. Those who continued to oppose national discrimination and russification were arrested and punished with long sentences. Some of them died in labour camps.

At the beginning of the 1970s, Oleh Lysheha (b. 1949) became

involved in an "underground" literary group, and with one semester of foreign language study left to go, he was dismissed from L'viv University and drafted into the Soviet army. In 1975 he left the army and returned to Ukraine. In 1977 he published his first collection of poetry, in *samvydav* fashion. The poems were randomly numbered in nonsequential order from 2 to 822 (three poems are included in the present edition).

After the declaration of *glasnost'* and *perestroika* in 1985, the *shestydesiatnyky* once again became active with their own creative work. Thus, in 1989, when Lysheha was forty and after having written poetry for about twenty years, he saw his first book of verse, *Velykyi mist* (Great Bridge), published. "The title," writes James Brasfield, "alludes to earth and sky, people and creatures, the idea of lowest and highest." The present edition is still only the second of his books to come out in print. However, Lysheha is considered the "poet's poet" of contemporary Ukraine. His reputation grows steadily, approaching legendary proportions. His poetry appears simple and direct, and is devoid of pathos and rhetoric.

The literary scholar, George G. Grabowicz, in his foreword to *The Selected Poems of Oleh Lysheha* says that when recited by the poet himself, the poetry sounds "authentic and translucent, and yet somehow mysterious in its directness and seeming simplicity — The freshness and urgency with which he rediscovers this quality, however, gives his poetry resonance that goes far beyond his native tradition."

Oleh Lysheha

The world of Oleh Lysheha's poetry is remarkably free and innocent of society's strictures, beliefs and hierarchies. It is interesting that his verse generates more questions than it answers. Brasfield says that "the 'Swan' is perhaps Lysheha's best known poem, his culminations upon the possibilities of return."

The translation of Lysheha's works here is excellent, a product of the author himself and his dedicated friend, the American poet James Brasfield. After reading the translation several times, I spotted omissions and departures from the Ukrainian original. The principle to shorten the path from writer to reader in translation became very useful, because the original text contains many subtle forms, plays on words, etymological allusions, dialectal colourings and the like, which in many cases are meaningless and inaccessible to the non-Ukrainian reader.

I highly recommend this translation to the American reader. It is done in an intelligent fashion, and its emotional confines make it universal.

The Compassion Of Nikolai

Genevieve Gorski

Imagine, if you will, a cold winter's evening in eighth century Kyiv. Imagine that crisp, clean snow is falling all around you, and that it is going to be a legendary cold night deep in the heart of Ukraine. The air smells of roaring fires and sweet spices of feasting meats.

A tall, slender but bony man is carrying a small brown felt bag slung over his shoulder, filled with apples, oranges, a few coins, a pair of felt boots and some mittens. A long walking stick is in his right hand, to negotiate through the snowbanks left by horse-drawn carriages. He wears a long black felt coat to keep most of the cruel air out, and a matching pair of boots — scarcely making a sound as he makes his way down the road.

People call out friendly greetings to him as they pass in their sleighs covered in bearskins. They are making their way to the city centre for the Yule festival. They shake their heads, acknowledging that they know where he is going. His route will take him well beyond the city limits, onto the other side of the mighty river, which by now is frozen solid. Who would want to venture over there on a night like this? Moreover, who would want to go over there at all? Yet, the tall man continues on his way with his pack.

As he walks, the air no longer seems to sting, even though icicles begin to form on his beard and mustache. He does not seem to mind. Like many of his ideas, this one begged not to be ignored. His mind focussed on the events of that morning. He had awakened early because the fire had gone out, there was no firewood. His

servants were still in bed, but he did not wish to disturb them. Instead, he would do them a small favour and get the firewood himself. There was bound to be the small woman who sold firewood at the corner by now. He dressed quickly and left the house.

Without fail, there she was, gaunt and cold, beside her cart, rubbing her arms for warmth. Her small children were chasing each other around to keep their frail bodies from succumbing to the cold. She thanked him wholeheartedly for the handful of coins he gave her for the firewood. He had seen her before. She lived outside the city walls at the edge of the forest. It had perturbed him that her clothes were so obviously worn and tattered, as he hung up his own coat alongside his other two winter coats. It had also bothered him that her children ran around in the cold without mittens. Kyiv in winter could be relentless, especially for children without mittens.

With this in mind, his obvious smile warmed his heart a little bit more as he passed through the city gates. The guard gave Nikolai a strange look as he left, but he did not question him. The guard only wondered where could he be going on a night like this?

Quite some time had elapsed before Nikolai finally made it to her small cottage. He pondered who had built it, perhaps her husband. He was probably one of the men who went deep into the forest for the winter, to hunt for bears and wolves, not a lucrative job.

The little hut was dark. A pencil line of smoke oozed from the chimney, smelling faintly of the last meal. He removed the bag from his shoulder, and placed it gently on the doorstep. He wished he could be here to witness the look on their faces when they

opened the front door. He took a small note he had prepared earlier from his breast pocket, and placed it carefully on top of the parcel. He had signed it "to help you through the winter, sincerely Nikolai."

(Ed. note; Genevieve Gorski lives in Harrow, Ont., and is the granddaughter of Windsor "OYK" member Marie Boyer. She is completing an Honours degree in Roman Classical Studies and English Literature at Trent University in Peterborough, where she also teaches Ukrainian folk dancing. Genevieve was elected to the University Senate, and writes for the student newspaper, Absynthe.)

Genevieve Gorski

Ukraino!

The wind swept away
our dear *divchynu*
darling daughter of the
Motherland.

Who saw with
her own true eyes
the rise and fall
of the wheat sheaves.

As the dusk draws
near for you
divchyno
we will look east.

Eastward to the
promised land,
To hear the wheat
swaying gently
in the summer breeze.

A film production to expose the global sex trade

An international problem is being targetted by Larysa Kondracki of Toronto, who has embarked on a challenging film project to expose the trafficking of women into forcible prostitution and sex exploitation. Larysa is researching this climate in Eastern Europe and Ukraine, and feels that her documented narrative film will embrace an overwhelming interest from a large audience. Through the powerful conduit of film, Larysa intends to reveal the horrifying situation wherein thousands of women are duped into the global sex trade.

The Ukrainian Women's Organization of Canada has contributed \$1000 in support of Larysa's film project, and wishes are extended for her success in this tremendous endeavour.

'Woman's World' takes this opportunity to print Larysa's letter, wherein she demonstrates her boundless dedication and perseverance in researching the compelling story of victims of this clandestine and illicit global sex trade:

Larysa Kondracki

June 3, 2004

Ukrainian Women's Organization of Canada

C/o: Ms. I. Washchuk, President

Dear Ms. I. Washchuk:

Thank you very kindly for your recent donation. Your support has allowed me to begin working on this large, but exciting project. I have received several donations in the past few weeks, which has both allowed me to embark on research here in Europe, but more importantly, has shown me that I belong to a strong community. While the financial support is indispensable, I am also moved and encouraged by the amount of people who believe that this is an important story to tell. I believe, now more than ever, that we will be able to make a mark within the international community. What my research has already shown is that this is a much larger film than I had ever imagined. And the scope of this story cannot be ignored. In short, your contribution goes not only toward a film, but also toward a communal voice.

I am writing this letter from Dublin, Ireland. My co-writer, Eilis Kirwan, and I have just returned from The Netherlands, where we spent several days with Kathryn Bolkovac. During our interviews, we gained insight into both the inner workings of the Sex Trade, as well as the procedures of the International Police Community. While these girls are certainly victims, they are victims of much more than a black market system in Eastern Europe .

They are victims of a vicious supply and demand structure, which has its roots in the Western World; the Western World that we, as Canadians, are a part of. For example, it is important to note that prior to world-wide peacekeeping intervention, there were indeed local brothels and local prostitutes. However, it was not until after the Balkan wars that over 1000 brothels sprung up in Bosnia alone. Local civilians cannot afford to service these brothels, let alone keep them running. Their patronage is almost entirely comprised of an international clientele. Dubbed by insiders as the 'whores of war,' the girls of Ukraine and other parts of Eastern Europe are much more than victims, they are indeed casualties. And as a group, they have become a commodity. Essentially, they are something to trade for milk, food, clothing, and eventually, a Mercedes.

Our next step is to travel to Sarajevo, where Mrs. Boikovac's term of duty took place. From there, we will travel to Kyiv, Lviv and Odessa, to speak to some of the former victims themselves. We have been in touch with several organizations that are eager to help with this film. They are eager to see that a film such as this appears on screens in North America, from where they believe a strong root of this problem stems.

Once again I thank you for your support. Please find enclosed a tax receipt for your donation. I will certainly keep you up to date with the status of our project.

Sincerely,
Larysa Kondracki

Картопля

Гаврило Гордієнко

Перу в Південній Америці — батьківщина картоплі. Там вона в культурі була дві тисячі літ перед прибуттям до Америки Колюмба. Еспанці привезли її до Європи 1554 р. Поволі картопля поширювалася в країнах Європи.

Спочатку її вважали лікувальною, чудодійною рослиною й тому вживали її, сподіваючись вилікування численних недуг. Тому, що картопля своїм виглядом нагадувала європейські трюфелі — дуже дорогу лакомину, — то її першими їли пануючі роди, заможні люди.

У широкі маси населення картопля пробивалася, з великими труднощами. Величезне значення картоплі у відживленні людей і домашніх тварин, мабуть, першим пізнав пруський король Фридрих Великий, тому він роздавав картоплю на насіння. А коли селяни робили сильний спротив і не хотіли садити картоплі, тоді він примушував їх до цього військовою силою.

На широких просторах Росії були так звані картопляні бунти. Селяни не хотіли садити картоплі, тому що вона “проклята”, вона – це “чортове яблуко”, це вона була тим “яблуком”, яким Єва спокусила Адама.

В одному журналі на цілій сторінці “модерна Єва” спокушує “сучасного Адама” не яблуком, а картоплиною, мовляв, і картопля має назву “Земляне яблуко”, а ціна його багато дорожча від справжнього. Стоять обоє під деревом, але картоплю Єва бере з мішка.

На картоплю нема Божого благословення, бо про неї нема згадки в Святому Письмі. Всюди її вводили в культуру з великим примусом.

Французький аптекар, який познайомився з картоплею, перебуваючи в Пруссії в полоні, полюбив її, побачив у ній велике майбутнє й, повернувшись з полону на батьківщину, почав пропагувати культуру картоплі серед своїх французьких земляків. Французький король Людовик XVI носив у петлиці квітку картоплі, королева Марія Антуанетта оздоблювала свою зачіску квіткою картоплі. Згодом французи зробили смажену картоплю на французький лад славною на цілий світ.

Війни, яких у світі ніколи не бракувало, прискорили введення картоплі в культуру, бо з війнами завжди в парі йдуть і голод, і пошесті. Треба було чотири століття, щоб культура картоплі так тісно ввійшла в побут людини. В деяких краях вона стала основою відживлення людей, домашніх тварин і сировиною для промислу, особливо при виробництві алкоголю, без якого, на жаль, люди

не обходяться не тільки в свята, але і в будні. В деяких країнах картоплю називають дуже почесною назвою “другий хліб”!

1976-го року в країнах Західної Європи була виняткова спека. Земля так пересохла, що тріщини в ній були такі, як нормально бувають в пустелях. Картопля не вродила, дала врожай приблизно у сім разів менший, ніж нормально. У країнах Західної Європи вже влітку увага суспільства та урядових чинників була загострена перед картопляним голодом, який треба було передбачати на зиму 1976-го року та на першу половину 1977-го року.

У “картопляній” країні такій, як Німеччина, траплялися випадки, які були поштовхом до написання цієї статті. В Німеччині, як у країні виняткових чеснот щодо пошанування приватної власності, були масові випадки крадіжки картоплі на полях, виривання кущів картоплі з землі. Часто бували вирвані два-три кущі, але траплялися випадки, коли приїздили особові авта, з яких виходили добре вдягнені люди, які виривали десятки кущів картоплі.

На сторінках гумористичних журналів їх показували як дам у капелюшках. Які прибули “Мерседесами” (європейське люксове авто!) й виривають рядок за рядком, куш за кушем чужу картоплю!

У деяких областях країни був уведений “воєнний стан”, коли з присмерком було заборонено входити на поля. На цьому дуже потерпіли закохані парочки, які в нормальні часи проходжувалися полями. Тепер, ідучи на поля, “грішили” не коханням, а вириванням кущів чужої картоплі.

У ресторанах до їжі з картоплею власники вимагали окрему доплату, а були випадки, коли за тарілку картопляної зупи вимагали ціну аж п’ять марок! Один із кращих ресторанів у Гамбурзі, щоб підкреслити велику вартість картоплі, подавав її печену на срібних тацах.

Влада обіцяла імпортувати картоплю з Індії, бо навіть у сусідній, теж “картопляній” країні, Польщі, картоплі забракло для власних громадян.

На сторінках гумору в газетах можна було бачити ілюстрації: ювелір, дивлячись у люпу, констатує, що справжня картопля тотожна вартістю з діамантом; дама на балі, у якої на одязі картоплина — замість брожки; у іншої, заможнішої дами кольє-браслет із картоплі!

Епізод про двох злодіїв, які добре втомилися, поки підкопалися під банк, де автогеном випалили дверцята в касі, й там, на їхнє щастя і на їхній великий успіх, був повний мішок картоплі, — говорить про її ціну й вартість!

Салатки

Фруктові фантазії

Склад:

3 яблука, 1 грушка, 1 помаранча, 1 мандаринка, майонез або йогурт за смаком, половинка цитрини, 1 чайн. ложка цукрової пудри.

Приготування: Вимиті фрукти - яблука, груші, апельсини, мандарини - очистіть від шкірки, наріжте часточками (видаливши зерна і серцевину) і складіть в салатницю. Перед подачею на стіл фрукти посипайте цукровою пудрою і, злегка посоливши, змішайте з майонезом і цитринним соком. Посипайте цедрою помаранчі, нарізаною дуже тонкою соломкою. Прикрасьте салат фруктами, а також вареним чорносливом, виноградом і ягодами. Фрукти можна підібрати різні (персики, абрикоси, айву, а також ягоди – чорницю, полуницю й ін.), але обов'язково в поєднанні з яблуками. Подавайте салат до холодного смаженого чи вареного м'яса, телятини, баранини, або птиці, дичини, а також як десерт.

Ніжний салат з яйцем і кукурудзою

Склад: 4 яйця, 6 помідорів, 2 пучки редиски, 1 банка кукурудзи, 2 цибулі, 250 г йогурту, сіль, перець, 1 ст. ложку оцту

Приготування: Яйця зварити в круту, залити холодною водою, очистити від шкарлупи. Для готування заправки варто збити йогурт, оцет, сіль, мелений чорний перець. Яйця нарізати на частинки. Помідори обшпарити і розділити на 8 частин. Редиску нарізати скибочками. У салатнику змішати помідори, редиску і кукурудзу. Цибулю нашаткувати широкими кільцями і додати до інших складників. Салату заправити сосом з йогурту, порізані яйця покласти зверху. За бажанням можна прикрасити оливками без кісточок.

Помаранчі з сирною начинкою

4 помаранчі, 250 г сиру (cottage chesse), 20 г помаранчевого лікеру, 2 ст. ложки цукру, 1 пакетик ванільного цукру, 250 г солодкої сметани (35%), 1 ст. ложка очищених фісташок.

Помаранчі вимити гарячою водою. Зрізати верхню частину помаранчі. Вишкребти зі шкірки весь фруктовий м'якуш і протерти його через сито. Покласти в миску сир, помаранчеве пюре, лікер, цукор та ванільний цукор і ретельно все збити, а також і солодку сметану, ручним міксером до стану густої пінки. Потім обережно розмішати їх із сирно-апельсиновою сумішшю. Готовий крем розділити на 4 рівні частини і заповнити ними помаранчі. Фісташки посікти і прикрасити ними сирну начинку.

Better Health Care for Canadians: A 10-year plan

De meilleurs soins de santé pour les Canadiens : plan d'action sur 10 ans

Working together, the Prime Minister, Premiers and Territorial leaders have signed a 10-year plan, supported by \$41 billion in new federal funding, that will lead to better health care for Canadians.

Better Health Care

☑ Reduce waiting times

- Improve access so that Canadians don't wait as long for key tests, treatments and surgeries

☑ More Doctors, Nurses and other Health Professionals

- Plans to train and hire more health professionals while also developing faster accreditation for foreign-trained health professionals

☑ Expand home care

- Provide better support for people being cared for or recovering at home

☑ Improve access to family and community care

- Increase 24/7 access to doctors, nurses and other health professionals

☑ Better Access to Needed Medicines

- A commitment to manage drug costs and ensure that no family is forced to choose between needed medicines and financial ruin

☑ Improved Aboriginal Health

- New investments and better planning to close the gap between Aboriginals and other Canadians in terms of health

Shorter Waiting Times

The federal, provincial and territorial governments have committed to report clearly on the progress we are making in health care and, for the first time will report on progress in reducing waiting times.

☑ Comparable indicators ... so we can measure

- Federal, provincial and territorial governments will use comparable information to report their progress in improving access to doctors, and to diagnostic and treatment procedures

☑ Benchmarks ... so we know what we are striving for

- Federal, provincial and territorial governments will set medically acceptable waiting times – based on advice from medical experts – starting with cancer, heart disease, diagnostic imaging, joint replacement, and sight restoration

☑ Targets ... to drive change

- Provincial and territorial governments will set their own targets and report annually to citizens on progress in reducing waiting times

Canadians will see for themselves where their health care money is going and how it is making a difference.

Le premier ministre du Canada et les premiers ministres provinciaux et territoriaux ont de concert adopté un plan d'action décennal qui, grâce notamment à un nouvel investissement fédéral de 41 milliards de dollars, consolidera les soins de santé pour tous les Canadiens.

De meilleurs soins de santé :

☑ réduction des temps d'attente

- améliorer l'accès pour que les Canadiens obtiennent plus vite les tests cruciaux, les traitements et les chirurgies essentiels

☑ davantage de médecins, d'infirmières et d'autres professionnels de la santé

- élaborer des plans plus formels et recruter davantage de professionnels de la santé, et accréditer plus rapidement ceux formés à l'étranger

☑ élargissement des soins à domicile

- améliorer le soutien aux personnes soignées ou en convalescence à domicile

☑ meilleur accès aux services de santé à la famille et communautaires

- augmenter l'accès en tout temps à des médecins, infirmières et autres professionnels de la santé

☑ meilleur accès aux médicaments essentiels

- gérer les coûts des médicaments afin qu'aucune famille n'ait à choisir entre les médicaments et la déchéance financière

☑ amélioration de la santé des Autochtones

- investir de nouveaux fonds et mieux planifier pour combler l'écart entre les soins de santé offerts aux Autochtones et aux autres Canadiens

Réduction des temps d'attente :

Les gouvernements fédéral, provinciaux et territoriaux ont convenu de rendre compte des progrès accomplis dans le domaine de la santé et, pour la première fois, dans la réduction des temps d'attente.

☑ des indicateurs comparables... pour mesurer les progrès

- les gouvernements fédéral, provinciaux et territoriaux utiliseront des indicateurs comparables pour rendre compte de l'amélioration de l'accès aux médecins, aux services de diagnostic et aux traitements

☑ des jalons... pour préciser le but visé

- les gouvernements fédéral, provinciaux et territoriaux établiront des temps d'attente médicalement acceptables – fondés sur l'avis d'experts – d'abord dans les domaines du cancer, des maladies du cœur, de l'imagerie diagnostique, des remplacements articulaires et de la restauration de la vue

☑ des objectifs... pour susciter le changement

- chaque gouvernement provincial et territorial établira ses propres objectifs pour les temps d'attente et rendra compte annuellement aux citoyens des progrès réalisés

Les Canadiens pourront constater à quoi sert leur argent affecté aux soins de santé et les résultats déterminants qu'il produit.

To obtain a copy of "The 2004 Health Care 10-Year Action Plan at a Glance", call 1 800 O-Canada (1 800 622-6232) or, to see it on the web, click www.canada.gc.ca/healthplan.

Pour obtenir un exemplaire du document « Aperçu du plan d'action décennal sur les soins de santé 2004 », composez le 1 800 O-Canada (1 800 622-6232). Vous pouvez aussi le consulter sur Internet à www.canada.gc.ca/plansante.

У пам'яті
Рідних
І Друзів

Бл. п. Марія і Іван Мороз

У 25-ту річницю смерті нашого батька, бл. п. Івана Мороза й 10-ту річницю смерті нашої матері, бл. п. Марії Мороз, складаємо \$100.00 на пресовий фонд журналу "Жіночий Світ" як нев'янучий вінок на їх могилу у вічну пам'ять. Почуття вдячності, пошани і любови залишається з нами.

Дочка Ганна Мазуренко, Торонто,
син Володимир Мороз з родиною,
Оттава

In loving memory of Bohdan Snayko and Marie Lozovchuk

In memory of my son Bohdan Snayko, who passed away September 21, 2002 and a my very Dear friend Marie Lozovchuk, who passed away May, 2004.

Vichnai Im pamiat.
Josephine Stoliarski

Бл. п. Стефанія Пенцак

28 грудня 2003 року відійшла у вічність наша дорога, довголітня членка Стефанія Пенцак. Стефанія Пенцак була дуже працювитою членкою ОУК. Вона не відмовлялась від жодної праці в організації:

була членкою управи, довгий час зв'язковою, повідомляла членок у кожній потребі, була цінною помічницею при кухні і т. п.

Членки взяли участь в похоронних відправах і відпровалили дорогу Стефанію на вічний спочинок. В її світлу пам'ять членки зложили датки, а з каси Відділу доповнено до загальної суми \$100 на пресовий фонд „Жіночого Світу“, довголітньою передплатницею якого Стефанія була. Вічна їй пам'ять!

Членки Відділу ОУК Вінніпер,
Манітоба

Бл. п. Василина Микитюк

У пам'ять давньої знайомої, ще з табору "ДП" в Ляндеку, Австрія, бл. п. Василини Микитюк, довголітньої прихильниці ОУК і передплатниці журналу "Жіночий Світ". Пересилаю \$50.00 на пресовий фонд як нев'янучий вінок на могилу Покійної.

Вічна їй пам'ять.

Степанія Звонек,
Монреаль

Бл. п. Олександр Скоцень

У першу річницю смерти мого чоловіка, батька і дідуся св. п. Олександра Скоцень, який відійшов у Вічність 1 вересня 2003 року, в пам'ять про нього складаю \$50.00 на пресовий фонд журналу "Жіночий Світ".

Дружина Анна,
сини Володимир і Любомир,
внучки Тамара і Віра

Бл. п. Франко Підзамецький

У 32-у річницю смерті нашого улюбленого чоловіка, батька і дідуся бл. п. Франка Підзамецького, який відійшов у Вічність 7 листопада 1972 р., як нев'янучий вінок на його могилу даємо \$50.00 на пресфонд "Жіночого Світу". Пам'ять про нього буде з нами завжди.

Катерина Підзамецька – дружина,
Василь і Оля – син і невістка,
Кароль і Маруся – син і невістка,
внуки і правнуки

Бл. п. Микола Баюс

У другу бо-
лючу річницю
смерти доро-
гого чоловіка і
батька, який
відійшов від
нас у Вічність
9 жовтня 2002
року.

Як нев'янучий вінок на Його
могилу жертвуємо \$50.00 на пресо-
вий фонд "Жіночого Світу".

Пам'ять про Покійного завжди
буде у наших серцях.

Дружина Марія,
дочки Даруся і Оля,
син Володимир

Сл. п. Лікирія Чвалюк

У другу сумну
річницю смер-
ти найдорожчої
мами і бабусі
сл. п. Лікирії
Чвалюк, яка
відійшла у Віч-
ність 2 вересня
2002 р., як не-
в'янучий вінок
на її могилу даємо \$40.00 на
пресфонд "Жіночого Світу".

Нехай пам'ять про покійну
завжди буде поміж нами.

Син Зенон і невістка Оріся,
дочка Оля і зять Колев Равдя,
внуки Степан, Мирослав,
Марко і Роксоляна

Бл. п. Модест Мицик

Складаю спів-
чуття родині бл.
п. М о д е с т а
Мицика, який
відійшов у Віч-
ність 2 серпня
2004 р., та
замість квітів
на Його могилу
даю пожертву
\$20.00 на
пресфонд "Жі-
ночого Світу".

Вічна Йому пам'ять.

Марія Яремко

Пресовий Фонд ЛИПЕНЬ – ЖОВТЕНЬ

\$300.00 — ОУК Монреаль

\$100.00 — ОУК Вінніпег

\$80.00 — Ольга Узьо, Віндзор, Онт.

\$50.00:

Леся Соханівська, Торонто, Онт.
Мейвис Бейрус, Судбури, Онт.
Марія Яремко, Етобіко, Онт.
Анна Скоцень, Етобіко, Онт.
Йосефина Столярська, Віндзор, Онт.
Кеті Когут, Торонто, Онт.
Стефанія Звонко, Монреаль, Кве.

\$40.00:

Марія Копяк, Бурлінгтон, Онт.
Зенон Чвалюк, Етобіко, Онт.
Катерина Петрів, Самервил, Ман.
Алексис Голинська, Етобіко, Онт.

\$30.00:

Катерина Сало, Етобіко, Онт.
Стефанія Ріопка, Етобіко, Онт.

\$25.00

ОУК Едмонтон
Тамара Кандиба, Ститсвил, Онт.
Оксана Василик, Н.С.В., Австралія

\$20.00:

Наталія Глушко, Ньюмаркет, Онт.
Мирослава Багрій, Гамільтон, Онт.
Анна Квас, Кочрейн, Онт.
Неті Гобл, Саскатун, Саск.
Марія Захаревич, Ст. Леонард, Кве.
Міра Старашчук, Ошава, Онт.
Ольга Михалків, Судбури, Онт.
Гелен Федак, Етобіко, Онт.
Марія Сокирко, Поінт Клер, Кве.

\$15.00 — Марія Небожук, Етобіко, Онт.

\$10.00:

Мейвис Бовен, Едмонтон, Алб.
Мирослава Свириденко, Тандер Бей, Онт.
Лідія Криль, Калгари, Алб.
Олександра Павлишин, Етобіко, Онт.
Ольга Качмарчук, Етобіко, Онт.

Текля Мороз, Лашіне, Кве.
Антоніна Дутка, Вінніпег, Ман.
Анастасія Пісоцька, Етобіко, Онт.
Гелен Бонк, Етобіко, Онт.
Ірина Сенік, Етобіко, Онт.
Лідія Белендюк, Варм Мінерал Спрингс,
Фло.
Марія Чиж, Міссіссага, Онт.
Анна Сунак, Монреаль, Кве.
Марія Чеховська, Торонто, Онт.
Марія Перон, Ошава, Онт.
Анна Рузаник, Монреаль, Кве.
Володимира Кавка, Дрексел Гіл, Па.
Люба Поліщук, Саскатун, Саск.
Софія Натзюк, Кіченер, Онт.
Любомира Шкляр, Монреаль, Кве.
Анна Дудич, Брантфорд, Онт.

\$5.00:

Павлина Дацюк, Кедріол, Онт.
Софія Гослін, Бурлінгтон, Онт.
Ірина Курись, Етобіко, Онт.
Катерина Гуцал, Мейпл Гров, Ман.

Всім жертводавцям щира подяка!

Міст - це завжди надійно!

Грошові перекази в Україну та по цілому світу за декілька хвилин

Це буде
ВАШ рік!

10 замовлень -
10.000
доларів готівкою

Оформіть десять замовлень через будь-якого представника корпорації "Міст" протягом поточного року - з 1 березня до 31 грудня - і ви стаєте учасником супер-лотереї корпорації "Міст" - "Міст-Фортуна". Головний приз - 10.000 доларів.

Також розігруються телевізори, відеомагнітофони, DVD та інші коштовні нагороди.

Корпорація **МІСТ-**
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!

ПАЧКИ

в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі

Щоденна висилка контейнерів

Щохвилиний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення

Підбираємо пачки з дому

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:

MEEST Corporation Inc. 97 Six Point Road Toronto, ON M8Z 2X3 Tel.: (416) 236-2032 1 (800) 361-7345	MEEST-AMERICA 609 Commerce Rd. Linden NJ 07036 Tel (908) 474-1100 1 (800) 288-9949	MEEST KARPATY 2236 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622 Tel.: (773) 489-9225 1 (800) 527-7289	MEEST-CALIFORNIA 500 E. Harvard Str. Glendale, CA 91205 Tel.: (818) 547-4910 1 (800) 617-2545	MEEST-ALBERTA 10834-97 Street Edmonton, AB T5H 3M3 Tel (780) 424-1777 1-800-518-5558
---	---	---	--	---

За агентом у вашій місцевості дзвонить безкоштовно 1-800-361-7345

SUBSCRIPTION FORM

WOMAN'S WORLD

quarterly

Name _____

Address _____

City _____ Prov./State _____

Postal/Zip Code _____ Telephone _____

Yearly subscription in Canada - \$20 USA - \$20 US Great Britain - L 15 sterling Airmail - \$35 can.

Mail cheque to: **Woman's World 145 Evans Avenue, Toronto, Ont. M8Z 5X8 Canada**

DOMAR
Travel & Tours Ltd.

Василь Домарецький, власник бюро

2985 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1C1
Tel.: (416) 236-7546 Fax: (416) 236-7547

Бюро ДОМАР ТРАВЕЛ в Україні:

Львів, вул. Любінська, Аеропорт, 2-ий поверх, кімната 4 і 5
Тел.: 69-20-08

Astro Travel Service

ROMAN HRYCYNA, B.A.,

President

2204 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1N4

Tel: (416) 766-1117

Fax: (416) 766-1119

Toll Free: 1-800-265-9926

E-mail: astrotraveltoronto@hotmail.com

BEST DRUG MART

2150 Bloor Street West, Toronto, Ontario

416-769-6946

1 Block East of Runnymede Subway Station

**FREE MESSAGES
FREE WEEKLY
CLINICS AND SEMINARS**

**FREE DELIVERY,
NO-TAX
EVERY WEDNESDAY**

*A Ukrainian Pharmacy in the Heart of
Bloor West Village and High Park*

**РЕСТОРАН
БАР
НІЧНИЙ КЛУБ
БЕНКЕТНИЙ ЗАЛ**

*Смачні страви, приємна
обслуга, вишуканий дизайн
та чудова музика зроблять
Вашу урочистість
справжнім святом*

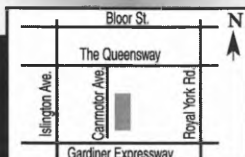
**Бенкетні зали на всі
оказії від 30 до 300 осіб**

**Великий вибір найкращого
європейського бочкового пива**

Для попереднього замовлення телефонуйте

416-252-3456

15 Canmotor Avenue, Toronto, Ontario

*Українська
гостинність*

*Європейська
вишуканість*

Світовий рівень

*відчинені
щоденно, крім понеділка
від 12 години дня
до 3 ранку*

**Танцювально-
розважальні програми
„Золотого Лева”
від 9 години вечора
до 3 ранку**

Ukrainian Credit Union
Українська Кредитова Спілка

UCUУКС

ІНВЕСТИЦІЇ ТА ПОСЛУГИ

INVESTMENTS & FINANCIAL PLANNING

Savings Accounts
Chequing Accounts
US dollar Accounts
Term Deposits
RRSP, RRIF
RESP
Stocks, Bonds & Mutual Funds
Index-Linked Term Deposits
Personal Financial Plans
Direct Pension Deposits
Direct Payroll Deposits

CREDIT PRODUCTS

Mortgages, Personal Loans
Home Equity Credit Lines
Line of Credit
Commercial Loans
Overdraft Protection
Mastercard™
Gold Mastercard™

E-SERVICES

UCU Internet Banking
U-Touch Telephone Banking
ATM
INTERAC
Bill Payments

INTERNATIONAL & SERVICES FOR NEWCOMERS

Accounts for newcomers to Canada
Money Transfers to Ukraine
International Drafts
US Dollar Accounts

INSURANCE PRODUCTS

Life & Disability Insurance
CUIS Home & Auto Insurance
CUIS Travel Insurance
CUIS Life Insurance

ІНВЕСТИЦІЇ ТА ПЛЯНУВАННЯ ФІНАНСІВ

Ощадні рахунки
Чекові рахунки
Рахунки на американську валюту
Строкові вклади
Реєстровані пенсійні пляни
Реєстровані пляни на освіту
Акції, облігації та взаємні фонди
Строкові вклади, пов'язані з індексом
Персональні фінансові пляни
Прямі пенсійні вклади
Прямі вклади зарплати

КРЕДИТНІ ПОСЛУГИ

Іпотеки, Позики на особисті потреби
Лінії кредиту зі заставлянням житла
Лінії кредиту
Позики на бізнес
Покриття чека за браку грошей на рахунку
Кредитні картки Mastercard™
Кредитні картки Gold Mastercard™

ЕЛЕКТРОННІ ПОСЛУГИ

Розрахунки через інтернет
Розрахунки через телефон
Доступ до автокасірів
Мережа INTERAC (дебетова картка)
Оплата рахунків

МІЖНАРОДНІ ПОСЛУГИ, ПОСЛУГИ ДЛЯ НОВОПРИБУЛИХ

Відкриття рахунків для новоприбулих
Грошові перекази в Україну
Переказ американських доларів чеками
Відкриття рахунків на американську валюту

ПОСЛУГИ ЗІ СТРАХУВАННЯ

Страховання на випадок смерті або непрацездатності
Страховання житла і авт фірмою CUIS
Подорожєве страхування фірмою CUIS
Страховання життя фірмою CUIS

**Head Office: 145 Evans Avenue
Toronto, Ontario M8Z 5X8**

**Call Centre: 416-922-4407, 1-800-461-0777
www.ukrainiancu.com**